

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail-Reg. No. 3088

BOX 520, POSTAL STATION D, TORONTO 9, ONTARIO, CANADA M6P 3K1

No. 11., Vol. 14.

15. listopadu-November 15th, 1980

Price: 40 ¢.

People's Mood in Czechoslovakia One of 'Black Despair'

By Smith Hempstone

Prague.

Ferment in Poland has been bad news for Czechoslovakia's hard-pressed dissidents.

President Gustav Husak's response to the gains won in August by Poland's courageous trade unionists has been not to loosen the leash on his people but to tighten it.

Men and women of the 1,000-member Charter 77 group, which monitors Prague's derisive record of compliance with the Helsinki accords and tries to shame the Czech government into respecting its own constitution, are constantly and brutally harassed.

Ordinary citizens work sullenly under a much resented system of kadrovani, which involves innumerable screenings by neighborhood and shop committees, with findings entered on a permanent "report card." Fear of denunciation by informers poisons the lives of even the most apolitical workers.

Since that "Prague Spring" of 1968, when Alexander Dubcek — now a clerical worker in the forestry department in Slovakia — sought to "give socialism a human face," Czechoslovakia has been the saddest country in Eastern Europe. Now the mood is one of black despair.

★

With most of those with the courage to try to change things dead, in exile or in prison, there are no leaders to challenge the likes of Václav Bilak, the No. 2 man in the party, or Alois Indra, president of the Federal Assembly. It is the proudest boast of these Stalinists that they invited the Russians to invade their country in 1968. The only effective form of protest the Czechs have found is to mangle at their jobs, and this they do with a vengeance: recently the government admitted that only 2 percent of Czechoslovakia's industrial production is competitive on the world market; even the Russians, whose standards are not precisely exacting, reportedly have begun to complain about the quality of Czech goods.

/"The World-Herald", Omaha, Nebraska, USA-Nov. 18th, 1980./

Pětasedmdesátiny Jaroslava Vašaty

Významný reprezentant čs. pohostinství, toho času nejznámější český restaurér, Jaroslav Vašata, oslavil 24. září t. r. v New Yorku sedmdesáté páté narozeniny. Jeho kariéra, typická dráha selfmademana, se nedá vmést do článku, zaplnila by docela zajímavou knihu. Co tedy o něm říci? Ze rodné Brodce nad Jizerou opustil ve čtrnácti letech, aby už jako „kluk pro všechno“ v kanceláři na Letné osvědčil bystrý čich pro obchod a za pár let se obeznámil se všemi taji účetnictví a podnikání, že se nebál riskovat a vzhlížet výš, takže sotva se ohléh jako nájemce pivnice Černého pivovaru na Karlově náměstí, už se stěhoval rovnou na Václavské náměstí, kde jeho restaurace se cíl obstála v očích — či spíš jazycích — i francouzských novinářů? Brzy na to přibral jako nájemce do správy i Reprezenční dům hlavního města Prahy, kde byl na nohách od rána do večera. Rána platila obchodu, večery koncertům a rozhovorům s malíři. Muzikanti mezi nimi i Rafael Kubelík, malíři a novináři si u Vašaty podávali dvě. Jaroslav nechyběl ani v odboji. Byl jeden z prvních, po nichž šáho Gestapo hned po příchodu do Prahy, ale třítydenní výslechy ho

nezastrašily a jen se vrátil, pomáhal, kde bylo třeba. Věnovat statistické částky na podporu „vdov po živých“, manželé rukojmí, vězňů v Buchenwaldu nebo odbojových pracovníků, odsouzených do koncentráků. V době heydrichiády prožléd mnoho nocí za pomoc, poskytnutou parašutistům, vystaným z Londýna. Po válce Vašatu vyslala čs. strana národně socialistická jako předsedícího do Českého národního výboru, kde se udatně bil s komunisty, takže mu po únoru 1948 bylo jasné, že v Repre dlouho hospodařit nebude a že možná nezůstane ani na svobodě. Uprchl s rodinou do Anglie, kde se stal nájemcem Čs. národního domu v Londýně, v roce 1950 se přestěhoval do New Yorku, kde se jeho restaurace brzy stala střediskem krajanů i exulantů. Od vzniku našeho Českého Slova se stal Jaroslav Vašata stálým, pravidelným inserentem a po té stránce je vlastně nejspolehlivějším spolupracovníkem. Rádi bychom s ním i tohle jubileum pětadvaceti let spolupráce oslavili — Jaroslav i paní Linda Vašatová neopominou příležitost, aby si s přáteli zazpívali — škoda, že je to k nim do New Yorku od nás z Mnichova tak z ruky!

/Tento oslavný článek vyšel v mnichovském "Českém Slově" a dobře vystihuje pocity mnohých přátel p. hoteliéra Vašaty, kteří žijí v Kanadě. Obchodní motto jeho bylo "Dobře vaří - dobře slouží Vašata." V případě, že některý z našich čtenářů navštíví New York, doporučujeme, aby si do jeho vzorné restaurace zašel. Adresa: 339 East 75th St., tel. 650-1422./

Úryvek z dopisu z Československa - komentář je zbytečný. " ... Dostal jsem se do Maďarska a tak posílám slíbený obšírnější dopis, jak doufám-bez cenzury. Já totiž jsem u nás plný hněvu, odporu a nenávisť ke všemu tomu, co se u nás děje, mluví, píše, že nejsem dosti dobře schopen psát jen tak povšechně o počasí, o tom, že se máme dobře, když to všechno vůbec není pravda. A vy si zdaleka neumíte udělat představu, jak teď ten život u nás vlastně vypadá. Každodenní tvář reálného socialismu je žalostná: po materiální stránce se žije velmi špatně - shání se hlavně maso. Šunka, ořůvka, kvalitnější salám se objevuje tak jednou za 14 dní. Párky, uzené, ale i ryby v malém množství jednou za týden. Totéž platí o zelenině - třeba 2 dny nejsou brambory, rajčata; na trochu jahod jsem stál půl hodiny ve frontě. Třešně jsme letos neviděli vůbec. Nejsou ponožky, ručníky, povlaky na postele, zřídka kdy se dostane dětské oblečení. Benzin je drahý a i podniky dostaly omezený přírůstek. Platy jsou zmražené. Nejsou léky. Ve zdravotnictví bují obrovská korupce. Mezi lidmi je obava z dalšího zdražování a z nedostatku. Navíc se obtížně shání slušnější četba, divadla jsou málo navštěvovaná. I sami komunisté věští neblahou budoucnost. Tato společnost se rozkládá a to velmi rychle. Je u nás sice "prý" asi 30.000 milionářů-důstojníků, veřejná bezpečnost, stranický aparát jsou velmi dobře placeni, ale i tam dochází k rozkladu. Píše se a to hlavně u těchto dobře placených lidí, což nevěští nic dobrého. Nenechte se zmást našimi novinami, pokud je dostanete, ani rozhlasem, pokud jej můžete poslouchat. To je všechno pustá lež, polopravda, propaganda. Skutečnost je zcela jinná. Dopoledne stojí fronty lidí, u volněvších se ze zaměstnání, nebo důchodců na zeleninu a maso, večer se lidé drží doma a snaží se nemyslet na smutnou skutečnost, v které žijeme." Náš obrázek zachycuje frontu na maso v Benešově v květnu roku 1980, t.j. 35 let po skončení 2. světové války.

Úmrtí tří známých lidí v Československu

Z telefonního rozhovoru jsme se dověděli od našich čtenářů, kteří zrovna dostali dopisy z domů od svých drahých, že v Československu zemřel po těžké nemoci Jan Werich — (jeho bývalý společník Jan Voskovec žije s námi v exilu v New Yorku) — a 24. října měl pohřeb bývalý čs. ministr spravedlnosti dr. Prokop Drtina, kterého komunisté po únoru 1948 hrozně zbilí a pak vyhodili zhnem na dlažbu.

Úmrtí třetí významné postavy naší doby doma je maminka Jana Palacha — Libuše Palachová. Zemřela 24. září ve věku 67 let. Pohřeb měla v úterý 30. září v České Kamenici.

PRAHA VE SNU

Josef Hora

Luna v úplňku obešla dnes Prahu, celou noc jsem ve snu bloudil s ní. Vedla mě jak slepce po údolích svahů, jimiž ještě echo dávných zvonů zní.

Bloudil jsem a lodil na světelné pláni šepot zvuků, hasnoucích sta let. Tvoje slzy, město, tvoje milování modlitby, jež uměl ohlapec nazpíneť.

Nebylo ti konce, město zaplavené zlatou září měsíční, jako není konce vodě, jež se žene Vltavou, z níž most můj ční.

Město, město, jehož neubývá, zítím co mi v knihách knihoven tvých zbývá

ještě tolik číst, snít, pochopit!

A je ráno. Ptáci kolem města uzavřeli pevně zpěvný pás. Zlatem měsíce je posypána cesta, po níž ke zkouškám nás vede čas.

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH AND SLOVAK LANGUAGES

Publisher and Editor:
Mirko /Mike/ Janeček.

Články, objednávky inserátů, opravy
adres a předplatné lze poslat na:
"KANADSKÉ LISTY", Box 520,
Station "D", Toronto, Ont. M6P 3K1.

Pokud jsou články podepsané, nemusí
se redaktor stotožňovat s jejich
obsahem.

Předplatné na 1 rok:

Kanada a USA ... \$ 10:00
zámoří lodí ... \$ 12:00
zámoří letecky ... \$ 15:00

ZPRÁVY Z KANADY

V Ontariu roste hnutí, aby "paramedici" měli speciální CPR-trénink při poskytování první pomoci osobám, které utrpí srdeční záchvat. Až 75% těchto osob zemře při převozu do nemocnice. CPR-trénink mají záchranáři v Calgary, Vancouver a ve Victoria, B.C. -- Sheridan a G.B. College mají kurs "Retirement Planning and Quality of Life". Učí Wm. Jacobi. -- Velký počet našich sleduje výkony J. Crhy na TV, v brance Toronto Maple Leafs. Držíme mu palce. -- Jistá firma v Hamiltonu prý chce vyvážet škodlivý chemický odpad do - ČSSR. -- Protože se ozvaly hlasy, aby Kanada vyhlásila amnestii pro ilegální obyvatele, kteří sem přijeli jako turisté a "ztratili se" a aby se uvalilo jednoleté moratorium na nové imigranty ze zámoří, uveřejnil "Star" úvodník, který s oběma návrhy nesouhlasí. Připouští, že v Kanadě žije asi 20.000 ilegálních imigrantů, kteří pracují na černo. -- Po 7mi-letém věznění v SSSR se do Kanady přistěhoval ke své dceři litevský lékař dr. M. Geskes, 58-let. J. A. MacKenzie obvinil Sověty, že jejich komerční latadla létají často poblíž kan. vojenských instalací a zkoušejí efektivnost kan. radarových "plotů". -- Litevský dissident V. Sakalys, t.č. v Kanadě, napsal v listu "Speak Up", že SSSR se připravuje na válku s USA. -- Ethnický redaktor torontského "Sun-u" Wm. Markiewicz citoval 10.10. "Kan. Listy" a názory V. Škutiny na polské události. -- JIAS v Montreálu vyznamenal G. Bonaviu, pův. z Malty, za práci pro ethnicky skupiny jako redaktor revue "Ethnic Kaleidoscope". -- Kan. "Business Journal" přinesl v září 80 zajímavý článek o paní Soni Baťové. Má název "Woman at the top". -- V Ottawě byla výstava ethnického tisku za posledních 200 let. -- Ontario Welcome House, 454 University Ave., Toronto, pořádá bezplatné kursy angličtiny. Informace: 965-2365. Noví imigranti mohou volat: během dne Mrs. Jelenich 636-8138 nebo večer Mrs. Kůstka 368-8109. V OWH působí paní S. Hilbertová.

Pražské uzenářství

638 Queen St. West,
TORONTO, ONT. M6J 1E4

Majitel: J. Pichlík
Tel.: 364-1787

LIDÉ MEZI NÁMI

ZLATÁ SVATBA MANŽELŮ BUŠTÍKOVÝCH.

Minulý měsíc oslavili v Torontu zlatou svatbu manželé Buštíkoví. Do Kanady přišli ve dvacátých letech. Jejich svatba se konala 28. září 1930 v Torontu. Růža a Maruša Buštíková celý život obětavě pracovali v mnohých krajských organizacích: v Sokole, v Masarykově ústavu, v Čs. národním sdružení atd. Jsou také věrnými fanky v Osadě sv. Václava v Torontu.

Padesáté výročí své svatby oslavili v kruhu svých nejbližších přátel na slavnostní večeři 28. září 1980. Při večeři byly přečteny zdravice od Masarykova ústavu a od Sokola Toronto. Přípitek učinil J. Čermák. Slavnostní večeře byla znamenitě organizována paní Helenou Šubou, neteří Rudí Buštíka z Floridy a paní Hildou Kamaryťovou z Toronta.

NAŠI V U.S.A.

Z Cleveland, Ohio, USA došla zpráva, že tam vážně onemocněl známý čs. sportovec a krajský pracovník Jiří Traub, 82. Na našem obrázku je první zleva. Vedle něho je Zdeněk Pražák a první vpravo je sportovní redaktor Radia Free Europe Karel Drážďanský.

NAŠI V MONTREÁLU

Montreálští na 6. Sletu Kanadského Sokola v Torontě koncem června 1980. Obrázek nám zapůjčil A. Fogl.

ČESKOSLOVENSKÝ LEV

provedený ve 14K zlatě

Jako přívěšek k náramku, medailon,
jehlice do kravaty nebo do klopky.

Velikost 1 (ilustrovaná) — \$120 a daň
Velikost 2 (menší) — \$49 a daň

* * *

Veškeré opravy, předělávky,
odhady zlatých a stříbrných šperků

J. M. KLEIN - ZLATNÍK

5 Shuter St., Toronto
(vedle MASSEY HALL)

862-0807

zasíláme na dobírku

SVOBODNÝ SVĚT

Čs. krasobruslařský taneční pár Anna Olšanská a Jiří Musil požádal o asyl v Anglii. -- Oficiální delegát Afganistanu v UNESCO odsoudil sovětskou invázi své vlasti a požádal v NSR o asyl. -- Na pořad jednání v Madridu se díky Švédům dostal také "případ Wallenberg". Tento švédský diplomat byl spatřen na Sibiři v roce 1975. Sověti tvrdí, že zemřel na srd. záchvat v r. 1964. -- V Anglii byla ustavena Tisková služba svobodného Afganistanu. Podnět dal red. J. Josten, býv. tiskový tajemník Jana Masaryka. -- Andrej Amalrik, známý sovětský dissident žijící v Holandsku, se ve Španělsku při autonehodě zabil. Je autorem knihy "Dožije se Sov. svaz roku 1984?". Bylo mu 42 let. Jel do Madridu na konferenci o evropské spolupráci, aby protestoval proti sovětské tyranii. -- V předměstí Raderberg u Kolína n.R. byla otevřena nová centrála stanice "Deutsche Welle", která vysílá i česky a slovensky. -- Londýnská odbočka Národního svazu britských novinářů přijala resoluci žádající, aby byla propuštěna v ČSSR z vězení Otka Bednářová. /Stalo se! -- Jiří Parobek se svou ženou Kateřinou a svým otcem Aloisem, všichni z Prahy, se dostali na Západ originálním způsobem: postavili si doma loď, převezli ji do Jugoslávie, propluli kolem Itálie a Gibraltaru do Anglie. -- Rep. senátor Ch. Percy měl debatu s Brežněvem. Varoval ho před vojenským zásahem v Polsku. /Percy se má stát am. ministrem zahraničí. -- V seriálu "Great Cities" vyšla nyní také kniha o Praze. Má 200 stran a lze ji objednat u Time-Life Co. v NY a v Amsterdamu. -- ČSSR ignorovala letošní filmový festival v Mannheimu a první ceny so odvezli Maďaři. -- Israelská zprav. služba tvrdí, že Brežněv donutil ultimátem Cartera, aby přerušil pokus o osvobození rukojmí.

Osobní půjčky na nejnižší úrokovou míru
Speciální vklady - Šeková služba

KAMPELIČKA

CZECHOSLOVAK TORONTO
CREDIT UNION LTD.

740 SPADINA AVENUE • TORONTO
ONTARIO M5S 2J2

Telephone: 925-0557

Úřední hodiny: V pondělí a v pátek od 10 do 7 hod.
Úterý, středa, čtvrtek, 10 do 5 hod.

K STYLM NAROZENINÁM GENIÁLNÍHO VEDCE

Nár. Politika

Albert Einstein v Praze

VIKTOR FISCHL, Jeruzalém

Celý svět slaví tento rok sté narozeniny jednoho z největších duchů našeho století, Alberta Einsteina, jehož přínos k možnosti posuzování místa naší planety a tudíž i každého z nás v prostoru je nemenší než třeba přínos Galileův. Datum narození tohoto velkého fyzika, 14. března, se sice za námi, toto však je rok Alberta Einsteina a sympózia, jejichž se účastní nejdůležitější vědci našich dnů, budou po celý tento rok organizována celou řadou univerzit ve všech světadílech. Nejvyšší úroveň, měřeno na jménech účastníků, budou mít sympózia na univerzitě v Princetonu, kde Einstein působil dvaaadvacet posledních let svého života, a na Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě, jejíž byl spoluzakladatelem.

Einstein byl povolán na pražskou německou univerzitu v roce 1910, když jen o rok dříve začal pracovat jako mimořádný profesor v Curychu. Již dříve ho Praha přitahovala. Nejen svou krásou, nejen skutečností, že tu v minulosti pracovali genové, s nimiž se cítil duchovně spřízněn, jako Tycho de Brahe a mladý Kepler, ale i vědeckou prestiží pražské univerzity právě v oboru fyziky. Konec konců byl jejím prvním rektorem Mach.

Jmenování do Prahy nebylo snadné. Einstein nebyl jediný kandidát, proti němu kandidoval Machův žák z brněnské techniky Jaumann, který byl protežován ministerstvem, protože byl Rakušan, kdežto Einstein byl švýcarský občan a nadto ještě židovského původu. Univerzita přesto dala přednost Einsteinovi, kterého tehdy již světoznámý Plank doporučil těmito slovy: „Ukáže-li se, že Einsteinova teorie je správná, a já se domnívám, že se to ukáže, bude platit za Kopernika dvacátého století.“ Ministerstvo se s Einsteinovým jmenováním smířilo, trvalo jen na to, že musel přijmout rakouské státní občanství. Mohl si však ponechat současně též občanství švýcarské, kterého se nemusel vzdát.

V jednom z prvních dopisů, které Einstein píše z Prahy jednomu ze svých bývalých kolegů v Curychu, čteme mimo jiné: „Líbí se mi tady, i když tu život není ve všem tak příjemný jako ve Švýcarsku... Zato tu mám výborný institut s vynikající knihovnou.“ Dobrá knihovna bylo vše, co potřeboval a za ni byl ochoten se vzdát i velkého pohodlí, jež mu navýkl ve Švýcarsku.

Nebyla to jen bohatá knihovna, ale i kruh vědeckých pracovníků tehdy shromážděných v Praze, s nimiž mohl diskutovat problémy, které ho zaměstnávaly a hledal nové cesty k jejich řešení. S některými z nich se Einstein úzce spřátelil a zůstal s nimi ve styku po celý život. Jeden z nich byl matematik Georg Pick, který ho uvedl na myšlenku užiti jistých, předtím v Einsteinově práci nevyzkoušených matematických pochodů, kterým, jak Einstein

později s uznáním zdůraznil, věděl mnohé při rozvíjení svých teoretických teorií. S Pickem vázaly Einsteina též společné zájmy hudební. Pisemný styk mezi oběma vědci a přáteli nebyl nikdy přerušen a je zachována výměna dopisů až do června 1939 mezi tehdy už osmdesátiletým Pickem, který zůstal v Praze i po německé okupaci, a Einsteinem žijícím v Princetonu. Nedlouho potom byl Pick deportován do Terezína, kde zemřel. Jiný z Einsteinových přátel v Praze, byl mladý fyzik a filozof Filip Frank, z jehož zápisků víme vlastně o Einsteinově pražském údobí víc než z kteréhokoli jiného pramene, a který po Einsteinově návratu — tentokrát arii už jako řádný profesor — do Curychu v roce 1912, se stal jeho nástupcem na pražské univerzitě, ač mu bylo teprve 28 let.

Einsteinův pobyt v Praze byl tedy jen krátký — zdá se, že hlavní vinu na tom, že po dvou letech Prahu opustil, měla jeho první žena, která životu v Praze nemohla přivyknout a s níž se Einstein později dal rozvést, — ale po všech stránkách intenzivní. První práce o Einsteinově teorii relativity byla sice uveřejněna už pět let před jeho příchodem do Prahy, byl to však jen náčrt původní myšlenky, v níž autor svou ideu nerozvedl do podrobností a nesnažil se podat ucelený obraz implikací a závěrů, k nimž jeho nový názor vedl. To vše udělal až v Praze v práci, která vyšla pod názvem „Základy všeobecné teorie relativity“.

Pražský pobyt ovlivnil však nejen jeho vývoj vědecký. Než přišel do Prahy, byl Einstein abstraktní vědec bez nejmenšího zájmu o politiku a o věci, které se děly kolem něj. Filip Frank ve svých zápiscích zaznamenal, jaký otřes znamenal pro Einsteina stav politického napětí, které našel v Praze, kde se česko-německá animosita už tehdy, čtyři roky před první světovou válkou, cílelně přiostrila. Po prvé si tu také uvědomil politickou tragiku židovského obyvatelstva, které se často ocitalo mezi kladivem a kovadlinou. Frank píše, že když ještě rasové te-

REDAKCI DOŠLO

Z uprchlického lágru v Traiskirchen v Rakousku došel dopis s datem 30. 10. 80. Vyjímáme z něho: „Situace na lágru je asi taková: Stále přichází

mnoho lidí z celého tzv. socialistického bloku. Spíší je tu víc rodin; životní úroveň v ČSSR jde od 10ti k 0. Utrápené nervozní obličej nedělají na nikoho dobrý dojem. Za násilným úsměvem je cítit, že každý nechce doma svoje přá-

Kromě přátel mezi kolegy na univerzitě, se Einstein stýkal v Praze hlavně s kruhem intelektuálů scházejících se v salonu rodiny Fantovy, známém tehdy střediskem, v němž se pravidelně potkávali autoři, hudebníci, umělci a filozofové k debatám o aktuálních kulturních tématech. Byl to zase Filip Frank, který uvedl Einsteina do tohoto literárního salonu, kam přicházeli pravidelně filozofové Kowalewski, Felix Weltsch a pozdější rektor jeruzalémské univerzity Hugo Bergmann, spisovatelé Max Brod a Franz Kafka a jiní. Brod ve své autobiografii líčí podrobněji než jiní, s jakým elánem se Einstein účastnil diskusí v tomto domě. Hrál tu také na housle, zatím co Brod ho doprovázel na klavír. Brod byl už tehdy osobností Alberta Einsteina okouzlen do té míry, že — jak také doznává ve své autobiografii — když psal svůj potom slavný román o Tycho de Braheovi a jeho cestě k Bohu, sloužil mu Einstein jako vzor pro vykreslení kouzelné postavy mladého Keplera.

Jen rok před Einsteinem přijel po prvé do Prahy jiný geniální myslitel našeho století Martin Buber — sotva o rok starší než Einstein, a v letech 1909 až 1912 byl v Praze ještě několikrát. Víme, že i on byl hostem u rodiny Fantovy, není však, pokud vím, nikde zaznamenáno, že by se Einstein a Buber byli osobně v tomto údobí sešli. Jisté však je, že Buber byl v oné době v úzkém styku s Brodem, Weltschem, Bergmannem a ve spojení méně intimním i s Kafkou a že ti vliv, který na ně Buber měl, přenesl do kroužku, který se

scházel u Fantů a ze kterého nejeden duchovní podnět a myšlenkový postup našel cestu i k Einsteinovi.

A ještě jedno je jisté. Že totiž na obou, na Buberovi, i na Einsteinovi zanechal stopu pražský spiritus loci. Buber o tom zanechal přímé svědectví. O Einsteinovi to víme z výpravěni zachycením jinými. Tak jeho zef, autor jedné z mnoha jeho biografii, Marianoff, zaznamenal, jak často jeho tehdy mluvilo o setkání s tisíciletou historií svého rodu na starém židovském hřbitově, u hrobu Rabbího Loewa, ale i o dlaní dějin, již cítil na rameni při pohledu na Týnský chrám a nad náhrobkem Tycho de Brahe. Často mluvil i o husitských chorálech a o české hudbě vůbec. — Snad bylo dobře připomenout, že v jistém smyslu i Praha pomáhala formovat lidskou velikost největšího vědce dvacátého století. Nešlo nám o víc.

FLEISCHER, Vladimír, Hlas Ameriky - Saigon. Knihy mimo ohlasy edice / 68 Publishers v Kanadském Torontu. Knihy reportážní, které psal český redaktor Hlasu Ameriky ze Saigonu 1968-1974. S dokumentárními fotografiemi. DM 20.-

Knihy usudebné s seznamu ta samozřejmě i jakékoli jiné si můžete objednat v českém knihkupci DIAMOC, Güttenstr. 15, D-6000 Frankfurt 1, tel. (0611) 23 52 80. Vyžádejte si seznam!

BENEŠ INN TAVERN
392 Eglinton Ave. W.

Posloužíme Vám
7 dnů v týdnu!
Obědv

Pondělí až pátek 12 do 2 odpo.

Večeře

Pondělí až čtvrtek 6 odp. do 12 več.

Pátek a sobota 6 odp. do 1 ráno

Neděle 6 odp. do 10 večer.

Live music

(čtvrtek, pátek a sobota)

U BENEŠŮ JAKO U MAMINKY

Pro rezervace volejte 481-1853

tele, své prožité mládí a jen nekonečná diskriminace komunistického režimu atd. nutí malého českého a slovenského človíčka k emigraci. Je zde asi 1.800 lidí na celém lágru... 1.800 lidí, mající to nekonečné štěstí, že se dostali ze spárů komunistů, že se jim podařil odchod a mají možnost ubytování zde v Traiskirchenu. Bohužel ne každý si to uvědomí. Tito a jim podobní pak nadávají v půlhodinových frontách na jídlo, které se jim nezda dost dobré. Asi měli představu bifteků a natažených koberečků od emigrační čáry. Vyskytují se i různé kovbojčkové, mající chování blízké devonu, než k vyspělé civilizaci západního světa. Sociální potřeby podle toho tak vypadají. Policie neboji gendarmerie pak hází všechny do jednoho pytle, což je nemilé. Nejvíce je zde Čechů a Slováků, pak Poláků a Maďarů. Díky Austrálii, která hodně lidí zlákala možnostmi rychlého výjezdu, zůstalo pro Kanadu jen asi 250 lidí. Je zajímavé, že mnoho lidí tápe ve výběru země. Málokdo má pevný cíl před sebou, vzniká a pěstuje se Babylon řečí a názorů, díky kterému mnoho lidí odmítlo i kladně vyřízenou Kanadu! Přes veškeré řeči zde kolující nikdo neví, že Kanada má skoro 1 milion nezaměstnaných,

že ke konsulu nemá cenu chodit bez osobních dokumentů a mnoho maličkostí, které je třeba vědět k utvoření cekového obrazu. Proskakují zvěsti, že do Kanady poletí před koncem listopadu asi dva transporty našich, ale pak prý bude konec pro tento rok a žadatelé musí čekat až na jaro 81. Není to příjemný pocit, ale lidé, kteří v Kanadu skládají naději, to zcela jistě vydrží... Díky za různé užitečné informace a za dobré čtení. Otvíráme skutečně oči a jen pomalu si zvykáme na prostředí ve svobodné demokratické zemi, jakou je Rakousko. A musíme být této malé zemi neskonale vděční, že se nás ujala.

Váš R.R., Traiskirchen, Rakousko."

Největší počet Čechů a Slováků odešel - vlastně už od února 1948 - do exilu přes Rakousko. Tato malá země se zvláště statečně chovala po sovětské invazi svého souseda Československa - v roce 1968 a později. Za posledních dva roky přicházejí mezi uprchlíky také tzv. charitisté. Za všechnu pomoc našim lidem jsme rakouské spolkové vládě nesmírně vděční. Zvláštních díky si však zaslouží ředitel uprchlického tábora Traiskirchen p. Karl Radek /vlevo/ a vládní rada spolkového ministerstva vnitra a vedoucí úřadu pro uprchlíky dr. Herbert Krizek.

TWO GENTLEMEN, EUROPEAN ORIGIN, PRESENTABLE, PROFESSIONALS, UNIVERSITY GRADS, UNATTACHED, WOULD LIKE TO MEET SINGLE, ENGLISH SPEAKING, PLEASANT LADIES, AGE BRACKET 30-40+, FOR PERMANENT RELATIONSHIP.

PLEASE SEND YOUR LETTER, PHONE NUMBER AND PHOTO TO:
POST OFFICE BOX 416, STATION "2", TORONTO, ONT. M5N 2Z5.

NA POČEST VZÁCNÉMU MUŽI

Major ruských legií Rudolf Hásek, který mezi námi v Torontu žije od roku 1980, na dne 4. října dožil po-
žehnaného věku 90ti let. Málčko o něm ví, že za 1. svět-
tové války byl velitelem slavného Úderného praporu.
/Velitel převzal pod podkapitánovi Dvořákovi./ Po ná-
vratu do vlasti v aktivní službě nebyl, vrátil se do
Železného Brodu a stal se společníkem exportní sklár-
ské firmy, po boku svého otce a bratra Jaroslava.
Když v roce 1930 vyšla kronika Prvního úderného prapo-
ru pod názvem "Úderný prapor", bylo z textu jasné, že
major Hásek jako osoba nejpopulárnější přispěl do kro-
niky podstatnou měrou. Šloha má 300 stran, četné ilu-
strace, mnoha padlých příslušníků Úderného praporu a
především k němu psali generálové Jan Syrový a Rudolf
Hásek. Je to vzácný dokument doby. Snad někdejší a na-
šich štendů má přibuzen mezi našimi legionáři v Rus-
ku. V každém případě přinášíme doh najnovější kapitoly:

VELITEĚ PRAPORU MAJOR A HÁSEK

BYLO BRZY PO NÁŠEM VÍTEZSTVÍ U ZBOROVA ZCELE
Rusí stály se proudy Čechoslováků ku staroslavnému městu
Kijevu. Kolem vzrušených červenobílých praporů odboje řa-
dil se čím dále, tím mohutnější šik těch, kteří pochopili.
V mládí ukrajinských městských roslá československá ar-
mada a tvořila se nové pluky druhé pěší divise. Ze skromných počátků rostla
nová naděje a z úsměvů prospěchu co nejvíce věci, zrodila se myšlenka sestavit si po
vzoru německo-ruského úderního praporu.

Již na podzim r. 1917 v důstojnickém kursu druhé pěší divise, zřízeném
v Borispole, přednášel bratr podkapitán Theodor Dvořák, podporučík An-
tonín Halbich a praporčík Jan Švec o úderní taktice, jako poslední novince
války. Tyto přednášky vzbudily velký zájem, který podnítil bratry, aby pra-
covali dále, rozvíjeli plány a propagovali myšlenku využití co možná nejvíce
tohoto moderního směru ve vojenském výcviku v náš prospěch. Pro věc zá-
kládla byla bratři formální komise československých vojáků a tak přes vyskyt-
nou se některé odlišné názory bylo povoleno zřídit v Borispole úderní
kurs pro důstojníky a poddůstojníky druhé divise (1.).

Od pluků bylo povoláno do Borispole od každé roty po dvou poddůstoj-
níky, celkem 142 mužů, a z důstojnického kursu, právě ukončeného, přidě-
leno bylo dvacet osm důstojníků, kteří přiléhali se všichni dobrovolně. Sesta-
vením a vedením kursu pověřen byl bratr podkapitán Theodor Dvořák (2.).

Rádostně sjeli se účastníci kursu dne 28. října 1917 (3.). Byla jim vykázána
zemljanka, která ihned zakryla šlym životem. Nebýt však dosud pomůcek,
jen velká chuť ku práci. Mužstvem kursu zřízen byl k výcviku na borispol-
ském cvičišti u větrného mlýna úderní park. Dle návrhu velitele vyryty
byly zákopy, chodby, granátové jámy, nakladeny překážky a podobně. Velitel
kursu přednášel o taktice a organizaci, podporovali Klíma o zákopnictví a
praporčík Švec o zbraních pomocných. Další praktického cvičení byl bratr
podporučík Halbich a praporčíkem Švecem.

Sokolská cvičení kdesi na Sibíři vedl br. Douda. S 88. a 89. se vrátil do Kanady i John Labbatt.

Časné ráno započal vždy den ranním tělocvičím, který řídil nezapomen-
utelný bratr Václav Douda, uvězněný sokolský pracovník. Všechny pohyby
a přesuny při cvičení prováděly byly poklusem nebo během. Veliká péče vě-
nována byla cviku v házení granátů. Mužstvo pátého pěšího pluku, uby-
tovaného v Borispole, sledovalo s velkým zájmem ve volné chvíli výcvik
úderníků a dělilo se bratřím o svůj chleb a s ním, věčně hladovělím násled-
kem vysílajících cvičení. Poměr mezi spomatením, jak úderníky nazývali, a
mezi pátým plukem byl proto velmi přátelský. Běla sice slíbena údernímu
kursu větší dodávka potravin, ale zůstala jen při slibu. Velice nedostatečné

Velitel Úderného praporu major Rudolf Hásek. Narodil se
4. října 1890 v Tepešicích u Železného Brodu v úžerských
horách. Měl sedm sourozenců: 3 bratry a 4 sestry. Po ú-
vodu 1948 88. komunisté se zmocnili rodného sklářského
pozdívku v Jablonci a v r. 1950 se celé ro-
dinné podařilo ilegálně přechod do adp. ná-
roka. Velká fotografie majora Háseka je
o 1. světové války, vedle je fotografie
současné: naši štendů vidět, že až na ty
bílé vlasy se skoro nezměnil. Major Há-
sek se za 1. války v Morávsku oženil;
jeho paní Marie je polského původu, roze-
ná v Osmku. Má 2 dcery: Marie Vlachová
/Překopník/, Věra Tancibudková/Austrálie/
a Jana Franzová/Kalifornie/.

bylo též osázení. Zejména obuv v mokřem zúmlin počasí byla brzy opoře-
bována. Cvičili se s radostí a nadšením, vstupem překonávaly se při vzorné
kázni denní nedostatky. Srdečné a bratrské pochopení druhů bylo vnášeno
jako nejkrásnější základ do počátku úderního praporu.

Nedostatečná technická výzbroj nedovolovala vedení praktického výcviku
v takovém rozsahu, jak bylo žádoucí. Nebýt tehlejších kulenérů, pistolí,
mmometů a ostatních zbraní. I ručních granátů bylo málo a rozkázáno bylo
těmito štěti.

Osvoťová činnost po dobu kursu byla omezena, vykazují jen několik před-
stavení rázu více informačního. Večery v zemljankách plnuly v rozhovorech
o časových událostech, často i veselý zpěv zaplnil jejich prostor. Mnozí
z bratří však i večer zdokonalovali svůj výcvik, překlínajíc jeden druhého
a docilující stále nových rekordů v běhu, skoku i vrhání granátů.

Při pilné práci uběhla doba trvání kursu a při jeho zakončení demonstro-
váno bylo několik ukázek úderní taktiky. Při těchto ukázkách prozradil úder-
ní ostroho střeliva a ručních granátů. Cvičení přiblížil celý štáb II. pěší di-
vise a mužstvo pátého pěšího pluku. Nehod při tom nebylo. Výsledkem jeho
byla úplná důvěra v štábu divise k novému směru vojenského výcviku. Dne
22. prosince 1917 rozjel se účastníci kursu po srdečném proslovu bratra
podkapitána Dvořáka ku svým plukům k nové práci, organizování u každého
pluku jednu úderní rotu. (4.) V divizion rozkaze děkoval velitel II. pěší
divise generál Podgajský jménem služby všem účastníkům a sliboval v další
činnosti těmto večerům pomoc a podporu. (5.)

Ohled po návratu k plukům (5. — 6. — 7. — 8. pluk) přikročili bratři
ku formování úderních rot. Práce jejich nebyla však všude stejně pochopena.
Podmínkou pro přijetí do úderní roty byla dobrovolná přihláška, svobodný
stav, stáří ne nad 26 let, naprostá tělesná zdatnost, zjevná lékařskou po-
hládkou. Tím snadno si vysvětlíme, proč velitel rot u pluků nepřáli tomuto
podnikání, ježto, jak z podniku zjevně, ztráceli v těch, kteří chtěli odejít,
své nejlepší vojáky. Přes tu hlášlo se do úderních rot dobrovolců čím dále,
tím více.

Rozložení pluků II. divise bylo před vánočními svátky 1917 toto: 5. pěší
pluk F. G. Masaryka v Borispole, 6. pěší pluk „Husácký“ v Pijatně a okolí,
7. pěší pluk „Tatarský“ v Berezaněch a osmý pěší pluk „Slezský“ v Bari-
ševce. Velikou a organizací jednotlivých úderních rot byli pověřeni: U 5.
pluku poručík Rudolf Hásek, u 6. pluku poručík Jaroslav Chládko, u 7. pluku
podkapitán Miloš Zák a u 8. pluku poručík Vladimír Janeček. Podkapitán
Dvořák byl velitelem všech čtyř rot. Ostatní příslušníci kursu poslání byli
podle příslušnosti ku svým plukům. Kde přikročili ihned k výběru mužstva
a sestavení rot. Jak již bylo uvedeno, nešlo toto u všech pluků stejně
bláhově. Tak kronikář sedmého pluku píše: „U našeho pluku narázlo formo-
vání úderní rot na velký odpor a to hlavně se strany důstojníků. U muž-
stva naopak zájem byl veliký. Ohledem k tomu praporu sedmého pluku
přidělila se v Berezaněch jedna zemljanka, ve které se dne 29. prosince
1917 po prvé sešla mladá rota. Zemljanka byla malá a úzká. To ale neva-
žilo a nekaržilo mládež bohatě, kteří radostně pracovali na jejím lepším zaří-
zení. Velitelem roty byl bratr podkapitán Zák. Při prvním nástupu přivítal
náš slava: „Vítám bratry úderníky co nejupřímněji a nejsrdčejší k rozpo-
lání práci. Vítám ve Vás nejlepší z dobších. Musíme být vzorným pravým
čestným bojovníky za svobodu naší drabé vlasti. Musíme být pravými bratry
mezi sebou na základě demokratické myšlenky. Musíme být oddáni se sebe
doplňovanou, pomoc a nerozbornou jednotku. Doufám, že první cílem bylo
bude nám při tom nejlepšími vůdci. Při každém služebním výkonu my-
slíme na to, že konáme službu naší drabé vlasti. Vlastní rodině a že budeme
rozhodli skládati svým dětem už ze svého jednání.“ (6.)

U ostatních pluků nebylo při zakládání rot rovněž příměří. Při
6. pluku přiblížilo, dle uslovení práci, byly u pluku II. pěší divise konečně
úderní rot sestaveny. Po ukončení administrativních prací přiděleno bylo
šest k výcviku.

V té době uhodily silné mrazy. Pluky cvičení omezovaly, ale úderníci ne-
zaháleli. Cvičili čile, bez pláště, poklusem vždy běžící na cvičišti. Poklusem
rozehřáli se k cvičením prostým, aby pak během po ukončení posunuli na-
stoupili k házení granátů. Rychlým závodním tempem za zpěvu veselých písní
vraceli se po ukončení dopoledního cvičení k chudému obědu. V hodných
dopoledních v zemljankách se konaly teoretické přednášky. Přednášlo se
ponejvíce o všech souvisejících s úderníky výcvikem, ale kromě toho vě-
nován byl také čas všeobecnému vzdělání. U úderní rot 8. pluku přednášel
na příklad poručík Janeček o české historii a o českém státním právu. Nej-
lepší byla v osvětové činnosti úderní rota 7. pluku, kde dle zápisů kroni-
káře pořádané byly přednášky jak z oboru národohospodářského, tak i z hi-
storie. Ze ostatní rot v této činnosti nezbývaly pozůsta, jest zřejmé. Byli
tedy úderníci vychováni nejen po stránce tělesné a bojové zdatnosti, ale
přiléhlo bylo též k rozvoji duševnímu, což bylo jisté na místě v dobách
tak neutěšených a v okolí tak neklidném. Večery byly nejkrásnější. Ve svých
zemljankách žili úderníci svým snem a nadějí. Pod petrolejovou lampou
kuli dlouho do noci plány do budoucna a vzpomínali, otevírajíce si vnu
druh druhu, svých drahých. Vyprávělo se o otcích, matkách, sourozencích,
o milenkách, a každá vzpomínka vyslechnuta byla se zájmem a porozumě-
ním. Úderníci zúčastňovali se denně těchto besed. Nebylo radosti, aby ne-
radovala se celá rota a nebylo bolesti, aby jich všichni nečtili. Když melodie
večerek nesla se tise nad zamklým vojenským táborem, uchali hoši po celo-
denní lopotné práci na dřevěné pyčny a přikryje se vojenskými pláště snili
o lepším přístě.

Svým vystupováním získali si u pluků zakrátko lásku a pochopení. Staré
předsudky zmizely a o úderníky jevil se zájem čím dále, tím větší. Mužstvo
i důstojníci pluků rádi přihlíželi údernímu cvičení, které vynikalo rych-
lými pohyby, pestrostí a dokonalostí forem, takže jevílo se daleko zajímavě-
jším, nežli těžkopádný výcvik ruský, na jehož zásadách se cvičilo u pěších
pluků. Ba došlo to konečně tak daleko, že pluků se navzájem svými úderníky
chlubily a honosily. Přes tyto zdánlivé úspěchy nebyl výsledek výcviku ta-
kový, jaký měl být. Působily zde nepříznivé hlavně tři okolnosti a to: na-
prostý nedostatek výzbroje, jež byla pro způsob a formu výcviku předepsána.
nejednotnost ve výcviku následkem dislokace rot a konečně špatné zásobo-
vání. Tehdy bylo zásobování našich vojenských částí velice nedostatečné. (7.)
Nebylo dostatek potravin, a jež byly po ruce, byly špatné jakosti. Chléb byl
černý a kyselý, maso většinou solené, takže ani polévka nebyla delší, a čer-
né pohankové kaše, na kterou byl v té době český dobrovolník výhradně odká-
zán, bylo poskrovnu. Mužstvo nejen že reptalo, ale sahlo někdy k samovol-
nému opatřování si potravin způsobem nedovoleným. V opatřování sravy
byli úderníci velmi vynalézaví. Tak na příklad v rotním rozkaze úderní rot
sedmého pluku ze dne 2. ledna 1918 bylo zakázáno samovolné střílení z pušek
a rotní kronikář k tomu poznamenává: „Kluci totiž stříleli zajíce a psy a pekli
je a jedli z nedostatku jiného jídla.“

Vagony našich legionářů byly přičleněny vyžadobny. Osazenstvo tohoto vozu mělo malbu číčky.

V té době objevuje se v českém vojsku smutný zjev desercí. Bylo to jisté
zaviněno tehdejšími těžkými postavením našim. Neodešli všichni jen pro
špatné zásobování, ač nutno připustit, že tato okolnost hrála důležitou
úlohu v procentu zblbnutí, ale tehdy projevovali se bolševická agita-
ce již své neblahé ovoce u slabších jednotlivců. Poukazování na všechny tyto
neblahé úhyby bylo pracováno k tomu, aby úderní rot byly soustředěny do
jedné posádky, ale bylo to marné. Až konečně politická situace ruská san-
tomu snazeji pomohla. Štáb II. pěší divise, umístěný dosud v Kijevě,
v době bolševického převratu, necítě se tam dosti bezpečně, vydal jistě ně-
kolik rozkazů neměřovat se do ruských záležitostí a odstěhoval se do rayonu
II. pěší divise, rozložené podél trati Kijev — Poltava.

Za posádku a místo pro štáb bylo určeno městečko Jagotin a ochranou
jeho pověřeny úderní rot. (8.) Tím vyplnil se sen všech úderníků a slou-
žením rot položen byl první pevný základ k osamostatnění se budováním
„Úderního praporu“. Roty po přesunu, který proveden byl ve dnech 10. až
16. ledna 1918, nazvány byly podle pořadí pluků v divizi, první až čtvrtou
úderní rotou, a tak budou později vždy jmenovány. Rozláhané poměry
v ruském politickém životě nepůsobili příliš na úderníky. Jediným cílem bylo,
obětovat všechn čas výcviku a jediným přáním, přispět co možná nepří-
k zdatnému výsledku. Ba ani časový, při namáhavém denním výcviku cílelný
hlad a nedostatek nezkazil nadšení. Pevná víra v lepší budoucnost sířla. Šli
jistě a pevně započatou cestou. Škoda, že tak mnoho z nich bylo na věčné
čas přičleněno k zemi daleko od svých domovů. Nedostali se šťastného přta —
žest budú jejich paměťce.

První úderní rota praporu (roty 88. a 89. pluku).

Úderný prapor za velení majora R. Hásky prodělal těžké ústupové boje od Bachmaže až po Vladivostok. Celkem 147 bratrů padlo, zemřelo nemocí, spáchalo sebevraždu 2/ neb se stalo obětí nešťastné náhody. Větší boje a menší šarvátky vyčerpaly někdy naše vojáky natolik, že se velitelům stěží dařilo udržet morálku jednotek. Největšími nepřáteli byli bolševici a pak bandité. Také civilní obyvatelstvo se mnohdy chovalo nepřátelsky. Přes Japonsko se Úderný prapor konečně dostal do Vancouver, B. C. :

NAPŘÍČ KANADOU 6./6.—12./6. 1920.

Koncentrační tábor ve Valcartier 12./6.—8./7. 1920.

Dne 6. června o jedenácté hodině večer vyjžděl z nádraží první vlak, vezoucí kromě první rotý celý úderný prapor. Vlak složen byl z jedenácti osobních vagonů, spojených průchodní chodbičkou. Za lokomotivu byl prostorný vagon s jídelnou a kuchyní, kde během jízdy postupně jsme se stravovali. — Náš vlak vezl docela pohodlně v jedenácti vagonech 627 osob. Ukolébání mechanickým otřásáním vozů brzo jsme usnuli. Ráno probudili jsme se daleko za Vancouverem. Trať vede údolím Frazer Riveru. Kraj velmi romantický a podle množství farem, jež vidíme, silně zalidněný. Od stanice Rope obrací se trať k severu za stálého mírného stoupání a vlak projíždí několika tunely. Z oken vidíme v dále lesnoucí se ledovce.

Na stanici Kamloop, v divoce romantické krajině, vyměňujeme lokomotivu a po krátké zastávce za neustálého stoupání dosahujeme průmysku Rogger's Pas ve výši 4300 stop, nad nímž pne se po pravé straně hora Sir-Donald, 10.300 stop vysoká. Projíždíme divokými skalními soutěskami a často projíždíme na vysokých mostech hluboká údolí. Koncepce mostů jsou smělé, vysoké pilíře a volně položené koleje bez zábradlí.

Odpoledne dojíždíme do stanice Blue River. Malá dřevařská stanice, zaklíněná do boků hor. Rocky Mountains — Hory skalisté. Kol dokola mohutní, v mracích mizící, sněhem a ledem pokrytí velikáni. Sluneční paprsky vykouzlují na nich barevné spectrum. Ve stanici se nezdržíme dlouho a jedeme hned dále. S levé strany trati jest dlouhý cañon, zarostlý jehličnatými stromy, rostoucími mezi osamělými balvany. Na dně jeho hučí horský potok a přelévá se divoce přes kameny. Co chvíli přesekává horskou stráň vodopád, jako stříbrná nit protkává její boky a třítí se s hukotem o balvany. Chvillemi zastavujeme se na malé horské stanici, ale v zářpětí vlak supí kupředu. Jak krásná jest všude panenská dosud příroda.

Nastává jasná, měsíční noc. Veliký disk měsíce vyplul nad Skalisté Hory. Půvabné horské partie za stříbrného svitu jeho jsou jako pohádka. Nikdo z nás nespí, všichni jsou upoutáni vzácnou podívanou. V noci projíždíme nejvyššími stanicemi naší pouti kolem světa. Mount Robzon a Grikie Alta.

Obě jsou primitivní, dřevěné boudy v pustém, divokém kraji. Až do rána sjíždí vlak po nekonečných serpentínách do roviny. Během dopoledne — 8. června — můjme Obeed, Edson, One-Way a ve 3 hodiny odpoledne jsme v Edmontonu, hlavním městě provincie Alberta. Nádraží prostorné, široké ulice a elektrická dráha. Do vagonu k majoru Háskovi vstupuje starosta města s hodnostáři a zve nás ku prohlídce města, kde nás chtějí pohostit. Již nás Angličané nepokládají za »bolševiky«, ale za spojence ze světové války. Bohužel, nemáme na prohlídku kdy; již za půl hodiny ozývá se zvuk polnice, svolávající všechny do vagonů.

Jedeme dále. Na stanici River Bend přichází k Háskovi deputace místních občanů a vyslovuje přání, aby směla podělití mužstvo cigaretami a pomeranči. Projíždíme velmi úrodnou rovinou. Všude na polích pracuje se stroji a není snad domku, u kterého by nestál automobil. I v polích stojí osobní auta, jimiž dojíždějí farmáři za prací.

Ve stanici Kamsak jest mnoho ruských emigrantů. Ale v ruštině již silně zadrhávají a míchají ji s angličtinou; jak brzo se lidé odnárodňují; jejich děti již budou Angličany.

Ve stanici Dauphin jsme jako ve Francii. Městečko a okolí jest francouzské. Jest to roztomilé místo. Celé městečko jest vlastně jeden sad; všude rodné domky uprostřed kultivovaných zahrad.

Dne 10. června ve dvě hodiny ráno dojíždíme do Winnipegu, hlavního města provincie Manitoby. Urazili jsme právě polovinu své cesty Kanadou. Ve Winnipegu jest početná česká kolonie. Mají tam celou svou čtvrť. Na nádraží vlají prapory a standarty s českými nápisy, jimiž nás krajané vítají. Až jest již pozdě v noci, očekává nás deputace a v nádražních místnostech vše jest uchystáno k našemu pohoštění. Za dvouhodinové zastávky vozili nás krajané ve svých automobilech po městě, ukazující nám jeho zajímavosti.

Za Winnipegem úrodná pole zmizela a projíždíme samými lesy a kol četných jezer, územím, obývaným Indiány. Kanadská vláda ponechala jim zde svobodný kus země, ale žije jich zde velice málo. Většina z nich žije se prací na železné dráze. Jak zklamali naše představy. Odění v pestré cáry evropského střihu, liší se pouze svojí temnou barvou od bělochů. Byla na nich viděti úžasná degenerace. Tak daleko to přivedla chamtivost kulturních národů, ničících je »ohnivou vodou«. V jejich stanech, postavených v lese za stanicemi, bylo viděti jejich bídu. Na stanici Sioux Loskout jsme ve středu indiánského území. Rychle projíždíme místy, kde kdysi bujně proháněly se indiánské hordy, kde zněla válečná vřava mezi jednotlivými kmeny a zoufalé boje praobывatelů volné přírody s bludnými tváreimi.

Přijíždíme do nehostinného kraje, kde je viděti stopy marného boje kolonistů s přírodou. Opuštěné farmy i celé vesnice jsou toho neklamnými svědky. Všude mezi lesy bělá se písek a jeho barva výsměšně odráží se od zeleně stromů.

Zítřa budeme již v Quebecu, na druhém břehu Ameriky.

K ránu projíždíme krajinou silně připomínající naši domovinu. Roztomilé bílé vesničky v rámci zelených zahrad a úrodných polí působí milým dojmem. Krátce před polednem objevuje se po levé straně široká řeka — Svatý Vavřinec. Pojedeme po ní z Quebecu, odkud jest splavná i pro největší námořní lodi.

Blížíme se již Quebecu. 12. června před polednem dojíždíme k městu, ale nezastavujeme se, zatáčíme se, odbočujeme a rozkošným údolím dojíždíme do Valcartier. Zde, v bývalém koncentračním táboře kanadských vojáků (vysílaných odtud na francouzskou frontu), budeme ve stanech očekávat loď, která nás poveze k břehům starého světa.

*

Bylo ke druhé hodině odpolední, když zastavili jsme se na malém nádraží, asi 16 km od Quebecu. Zde očekával nás anglický plukovník s čestnou rotou a hubbou. Náš prapor vystoupil a seřadil se před vlakem. Po oficiálním uvítání kanadským vojskem nastoupil pochod do tábora. Skotská kapela Kanadánů hrála. Po prvé slyšeli jsme takovou muziku. Hrála neúnavně po celou cestu až do tábora. Bubny, bubínky různých velikostí a forem, pikoly, flétny a trubky odtloukávaly a odpískávaly řízný marš, v němž bylo možno zachytiti motiv naší písničky »Sla Nanynka do zeli«. Překvapilo nás to a hned jsme správně tušili, že mezi skotskou muzikou najdeme krajany. Angličtí důstojníci a vojáci dívali se cestou na nás a ostře po vojsku zdřavili náš rozvinutý prapor a velitele Hásku.

A již zaběhaly se před námi řady stanů. Přední byly obydleny Angličany, zadní připraveny pro nás. Skotská hubba ustoupila a úderný prapor přešel slavnostním pochodem před dvěma anglickými vojenskými hodnostáři. Byli jsme v táboře — ve svém novém domově.

Tábor byl rozložen na rozsáhlé rovině, kterou protékala řeka. Středem jeho vedla důkladně stavěná asfaltovaná silnice, podél níž rozestaveny byly dřevěné budky — sprchy, umývárny a kuchyně. Rovina ohraničena byla v dálí linií lesů. Po pravé straně na malé vyvýšenině byla skupina velikých stanů a několik dřevěných, nízkých budov, nad nimiž vlál prapor s červeným křížem — vojenská nemocnice. U vchodu do tábora byla prostranná vojenská kantina.

Za války bývalo ve Valcartier soustředěno až 50.000 kanadských (anglických) vojáků.

Stany pěkné, každý pro deset mužů, byly rotám rychle přiděleny. Rozdávány nám byly ihned z anglických vojenských skladů příkrývky a voskovaná plátna a celým táborem zašuměl náš život. Hoši dali se do úpravy svých nových obydlí. Kopali stružky, aby za deště nebyli snad vyplaveni, a spodní okraje stanových plachet zahazovali hlinou, aby těsně přiléhaly. Země uvnitř stanů upěchována, na ni položena voskovaná plátna a příkrývky a lože bylo hotovo.

Druhého dne dorazily do Valcartier ostatní vlaky s naším vojskem. Řada stanů se rozmnožila.

Hospodářský oddíl úderného praporu uveden byl opět v činnost. Denně dodávány nám byly z vojenských skladů produkty a naši kuchaři zase nám vařili.

Dopoledne byl prapor na cvičení, ale bylo takové vedro, že i naše lehké letní uniformy byly těžké. Odpoledne bylo však volno a vypravili jsme se brzo po obědě k řece, kde zůstali jsme až do večera. Koupání a opalování sluncem bylo skvělé a nemohli jsme se těchto rozkoší nabažiti.

Slyšíme, že náš pobyt v Americe se protáhne. Lodi, určené k naší přepravě do Evropy, ještě nevyjely z anglických přístavů. Na sokolský slet tedy již do Prahy nedorazíme.

S anglickou posádkou byly navázány přátelské styky. Bylo přímo komické, jak si naši hoši s Angličany pomáhali v hovoru při neznalosti jazyka.

Již druhého dne vešli jsme s anglickou posádkou i ve styk sportovní, který vzájemné přátelství jen utužil.

Na velkém fotbalovém hřišti změřila jedenáctka úderného praporu své síly s jedenáctkou anglickou. Zapas hrán nerozhodně za stavu 3 : 3.

Velitelem praporu nařízené denní cvičení bylo za parných dnů co nejvíce omezeno a skoro všechny volný čas věnován koupání ve Valcartier-Riveru.

Denní budíček stanoven anglickým velitelem tábora na 5. hodinu ranní a v 10 hodin večer odtroubena byla večerka.

Z klidného života vyrušila nás zpráva, že naše vojsko přijede si prohlédnouti kanadský místokrál (generál-guvernér) lord Devonshire. Jeho návštěva hlášena na 18. červen.

Nastala horečná práce. Měli jsme reprezentovati československou armádu před zástupcem anglického krále v Kanadě. Chtěli jsme vzácného hosta a jeho průvod překvapiti, jak vojenskou zdatností při prohlídce, tak i naším životem v táboře, kam snad se též přijde podívat. Rychle dali se hoši do úpravy terénu před stany. Tak, jako kdysi v Rusku stěny našich teplušek, tak nyní půda kolem stanů byla okrašlována. Z různě zbarveného kamení, dřnu, uhlí a cihel vytvořeny ozdobné obrazce (znaky československé, silueta Hradčan, slovácká jablčka a pod.) a jedna skupina hleděla předhoniti druhou. Do večera byl celý tábor přeměněn v pestrou zahradu se žlutě posypanými cestičkami.

Dne 18. června ve 2 hodiny odpoledne nastoupili jsme k prohlídce. Na rozsáhlé planině za táborem rozestaveny byly náš prapor, Kulikovského baterie a 7. pluk. Radost byla podívatí se na úderníky, jak jim tváře hořely, jak bylo na nich vše bezvadné a jak byl šik jejich vyřízen.

Zpráva o prohlídce rozšířila se asi po celém okolí, neboť přijíždělo jedno auto za druhým. Konečně ozval se signál. Místokrál se svým průvodem se blížil.

Zazní ostré rozkazy, pušky zasvíčí, sklání se šavle důstojníků a guvernér se smeknutým kloboukem obchází se svojí suitou naše řady. K našemu překvapení zastaví se před šikem a pozdravuje nás: »Nazar, bratřík. Výslovnost těžká, ale naši pochopili a odpovídají mu hlínavým »zdare«. Guvernér dekoruje tři úderníky anglickým válečným křížem za zvuku hudby, hrající anglickou národní hymnu.

Připravujeme se k slavnostnímu defilé. S rozvinutým praporem za zvuků ostrého pochodu přecházíme před vzácným hostem.

Po prohlídce navštívil lord Devonshire se svou rodinou a suitou náš tábor. S neskrývaným zájmem prohlíželi si hosté ozdoby před stany, vptávající se na každou maličkost. Zdrželi se mezi námi dosti dlouho a po celou dobu jejich návštěvy koncertovaly obě naše kapely.

Toho odpoledne bylo v táboře živo; zástupy obecnstva procházely upravenými cestičkami a obdivovaly práci našich vojáků, kteří z jednotvárné, travnaté roviny vytvořili úhledný park.

Druhého dne dozvěděli jsme se od anglického velitele tábora, že lord Devonshire byl včerejškem velice spokojen a prohlásil, že ještě nikdy nepobyl mezi vojáky tak dlouho a nikde neviděl to, co mu ukázali Čechoslováci. Byli jsme spokojeni.

Quebecké noviny roze-psaly se v ohromných sloupcích o československém táboře ve Valcartier. Denně přijížděla vní do tábora spousta automobilů s návštěvníky, zájem o nás rostl a byli jsme dokonce oficielně pozváni městskou radou k návštěvě města.

Zatím rostla řada stanů v táboře. Dne 26. června přijel do Valcartier 9. pluk Karla Havlíčka Borovského a třetí těžký division; dva dny nato 8. Slzský pluk a 1. jízdní pluk Jana Jiskry z Brandýsa. Československý tábor v Kanadě vzrostl na osm tisíc mužů.

Dne 29. června připraveny byly časně ráno na nádraží ve Valcartier dva dlouhé vlaky a úderný prapor s Kulikovského baterií a 7. plukem odjel navštívit město Quebec. Po příjezdu do města prošli jsme několika ulicemi na výstaviště ve Victoria-parku, kde byla pro nás připravena snídaně: město nás hostilo. V hlavním sále výstavního paláce dámy quebecké společnosti roznášely nám kávu, zákusky a zmrzlinu. Po občerstvení prošli jsme hlavními tepnami Quebecu: Crown a St. John's Street, stále obklopeni davy obecnstva, živě nás zdřavícího a tleskajícího.

Na prostranství před Drill-Hallem seřadili jsme se v šik a starosta města a velitel quebecké posádky generál Loudry promluvíli k nám. Podplukovník Vuchterle jejich řeči tlumočil. Po defilérce před reprezentanty Quebecu měl býti vyplněn program návštěvou různých zajímavostí v městě. Měli jsme býti rozděleni na menší skupiny, vedené vždy jedním z ochotných místních občanů. Program byl ale pokazen prudkým a vytrvalým deštěm. Vrátili jsme se na výstaviště, kde byli všichni znovu pohoštěni. Městská rada dala nám k dispozici několik vozů elektrické dráhy, kterými nás rozváželi po městě, abychom alespoň tak mohli si je prohlédnouti. Mnozí hoši rozešli se za nákupy (dostali jsme v táboře několik dní před tím zold, vyplacený v dolarech) a každý chystal nějaký ten dárek z Ameriky pro své drahé doma. Nejvíce kupovalo se opět kuřivo, hlavně výborné doutníky.

*

U příležitosti kanadského národního svátku (Dominion Day) dne 1. července byla v táboře ve Valcartier přehlídka všech našich vojsk. Zástupce lorda Devonshire, viceguvernér Fitzpatrick, navštívil nás, provázen generál-majorem Sirem Watsonem, generály Elmsleyem, Bickfordem, Loudryem a řadou vysokých vojenských hodnostářů. Československému vojsku velel velitel 9. pluku plukovník Petřík. Po prohlídce byl prvním jízdním

DEFILÉ VE VALCARTIER PŘED LORDEM DEVONSHIREM

OSTRŮŽKA STANŮ VE VALCARTIER

pluku Jana Jiskry z Brandýsa slavnostně odevzdán těžký hedvábný prapor, 11 anglických důstojníků dekorováno československým válečným křížem, 5 československých anglickým řádem.

Vojenská slavnost zakončena byla slavnostním pochodem, jehož se zúčastnilo s námi i kanadské vojsko.

Hráze nepřízně vůči československému vojsku (bolševiků ze Sibíře) byly nejen odstraněny, ale byli jsme středem pozornosti všech veřejných činitelů i obyvatelstva. Noviny nešetřily chválou a nadšením pro české vojáky. Objevovaly se v nich dlouhé články, pojednávající o historii našeho odboje a slavné historii českého národa, o nadějích a plánech nově zrozené mladé naší republiky. Někdy pustili angličtí novináři otež své známé bujně fantasii a dozvěděli jsme se na příklad v největším francouzském časopise quebeckém »Le soleil«, že první slovácký generál jmenoval se Podjebrad a na jeho památku že nosí naše kavalérie čepice »podjebradky«.

Když náš symfonický orchestr uspořádal za řízení mladého skladatele Blechy v Quebecu veliký koncert, byli Angličané úplně naši. Dokonce otevřena nám byla i cesta do Spojených států, odkud přijelo do tábora několik krajanů z New Yorku se spoustou novin a pozváním, aby aspoň několik hochů k nim zajelo. Ale na to nikdo ani nepomyslel. Jednak nebylo potřebných prostředků a pak byla již avisována první loď z Anglie »Caritzza«, kterou měl úderný prapor odjetí.

V předvečer 6. července byla postavena za nemocnicí velká hranice a všechny pluky z Valcartier shromáždily se kolem ní. Když se setmělo, zapěl pěvecký sbor 8. pluku »Kdož jste Boží bojovníci« a za mohutného husitského chorálu vyrazily první plameny k temnému nebi. Píseň »Hranice vzplála« rozléhala se rovinou valcartierskou.

Druhého dne byla v táboře uspořádána velká sokolská slavnost, kde několik set vybraných hochů předvedlo nacvičená prostná a sokolský slet. Úderný prapor zpestřil svou známou údernickou devítkou program.

Radostně uvítali jsme zprávu, že loď »Caritzza« přijíždí již do Quebecu. To bylo jásotu, to bylo pozdvižení. Hned vyslána byla třetí úderná rota, aby naložila majetek všech na loď.

Nyní to šlo se ráz na ráz. 8. července ráno přirazila loď k nábreží, odpoledne loučili jsme se již s táborem. Vyprovázely nás všechny pluky a v pohledech mnohých hochů bylo čisté výtčtu, že již odjíždíme a oni musí ještě čekat. Po srdečném rozloučení s anglickou posádkou vstoupili jsme do přípravených vlaků a odjeli do Quebecu.

Vlaky dovezly nás až do přístaviště. Na široké hladině řeky Svatého Vavřince za čarovného osvětlení zapadajícího slunce houpala se, přitažena silnými lany k břehu, dlouhá bílá loď, na jejíž přídi lesl se zlatý nápis »Caritzza«.

Do večera byl celý transport — 2025 bratrů — naložen. Velitelem (260.) jeho ustanoven major Hásek. Mužstvo ubytováno v prostorném vzdušném podpalubí, kde každému připravena síť k spání, tak zv. »hammocky«, a všude bylo dosti volného prostoru. Důstojníkům a starším poddůstojníkům přiděleny kabiny I. a II. třídy. Loď byla přepychově zařízena. Nastal čilý ruch a do půlnoci všichni již byli na svých visutých lůžkách.

Před námi rozkládal se osvětlený Quebec. Obrysy bílé citadely s dlouhými krky těžkých námořních děl ostře odrážely se od jasného nebe a vpravo od ní Château Frontenac, Dufferinova terasa, universita, řada paláců, kostelů a osvětlených ulic. Náš pobyt zde končí; zítřa budeme se již houpati na vlnách Atlantiku.

Bílá vlajka se zlatým lvem, odznak dopravní společnosti Cunard-Line, ve sele třepetala se v nočním vánku a nad ní hrdě vznášela se vlajka červeno-modro-bílá.

Na lodi — na cestě do staré vlasti ...

X. celosvětový sjezd SVU ve Washingtonu

Sjezd měl nejen velmi dobrou úroveň přednáškovou, ale připoutal rovněž nečekaně početné řady návštěvníků. Hlavní náplní sjezdu od 17. do 19. října 1980 byl akademický program, který se skládal z asi 150. přednášek v nejrůznějších vědních oborech a z téměř padesáti pódiových diskusí. Přednášeli přední profesori převážně českého a slovenského původu ze Spojených států a z Kanady a z řady západoevropských zemí. Na slavnou georgetownskou univerzitu, na níž sjezd probíhal, si lidé přicházeli vyslechnout informace o poznatcích z desítek vědních oborů, od politiky a historických věd přes filozofii, teologii, filologii a sociologii až k lékařství, agronomii, ekonomii, muzikologii a řadě technických oborů. V diskusích se objevovaly časté a velmi hodnotné polemiky, které potvrdily aktivní zájem návštěvníků sjezdu o řadu současných problémů i vědeckých otázek.

Československá společnost pro vědu a umění v Americe — ve zkratce SVU — se už po dvě desetiletí snaží šířit českou a slovenskou vědu a kulturu v západním světě. Zakladatelé Společnosti mohli koncem padesátých a začátkem šedesátých let pouze doufat, že se svého cíle zhostí s úspěchem. Vývoj nakonec zjevně ještě předčil jejich očekávání. SVU vyvíjí svou činnost skoro na všech kontinentech, a skutečně ve svých řadách sdružuje přední vědce a umělce českého a slovenského původu ve svobodném světě. Společnost má takovou popularitu, že účastníkům sjezdu poslal vlastnoručně podepsaný dopis i americký prezident Jimmy Carter. Zdůraznil v něm, že sjezd SVU je událostí, která upozorňuje na příkladnou službu akvélmu národnímu odkazu a na jeho dynamický vliv ve světě. Jako reprezentanti mužů a žen, kteří se vyznamenali prakticky ve všech oblastech intelektuálního, uměleckého a vědeckého podnikání. — "Pokračujte ve velké humanistické tradici domova svých předků. A staráte se o to, aby pro celý svět vykryštalizoval přínos, o který se přičinili a stále ještě přičinují mnozí občané českého a slovenského původu; přínos na poli kulturní vitality a společenského pokroku" — stojí doslova v prezidentově dopise. Prezident Carter vyjádřil přesvědčení, že členové SVU učiní zásluhu svému akvélmu jménu i v třetím desetiletí své činnosti, a vyjádřil hrdost nad tím, že je mohl uvítat v hlavním městě Spojených států a mohl uznat a ocenit jejich důležitý příspěvek k obohacení amerického způsobu života.

Dopis republikánského kandidáta R. Reagana sjezdu SVU přinášíme v angl. části. Pozn. red.)

Starosta Washingtonu, Marion Barry, vyhlásil 17. říjen Československým dnem a vyzval všechny obyvatele Washingtonu, aby spolu s ním vzdali poctu členům Společnosti pro vědu a umění a vděčným uznáním mimořádného přínosu hlavnímu městu Spojených států,

národu a celému světu. Starosta Barry zdůraznil, že sjezd SVU dává washingtonským obyvatelům mimořádnou příležitost, aby se seznámili s kulturou a osobitým charakterem Čechů a Slováků a — jak prohlásil, což umožňuje vytvořit lepší lidské vztahy a vzájemné pochopení mezi našimi občany.

Záštitu nad uměleckými podniky sjezdu převzaly paní Emílie Benešová-Brzezinská, manželka poradce prezidenta Cartera pro otázky bezpečnosti státu, a paní Irena Kirklandová, manželka předsedy americké odborové ústředny AFL-CIO. Obě jsou českého původu. Hlavní uměleckou výstavu, pořádanou v rámci sjezdu SVU, zahájila paní Brzezinská prohlášením, že se hrdě hlásí k svému českému původu. Sama je historičkou umění a pětkrát vystavovala svá vlastní sochařská díla. O 34. českých a slovenských výtvarných umělcích, kteří na washingtonské výstavě předvedli svá díla, paní Brzezinská řekla, že reprezentují i umělce, žijící v Československu, kteří nemají možnost svobodné tvorby. Současně zdůraznila, že účastníci washingtonské výstavy také reprezentují mozaiku současného amerického umění.

Účastníci sjezdu také odhlasovali rezoluci, v níž spolu s jinými československými kulturními, sociálními a politickými organizacemi v zahraničí vyjádřili hluboké znepokojení z vývoje v Československu. S politováním konstatovali, že ačkoli Československo patří k signatářům závěrečného aktu helsinské dohody, a ačkoli se Mezinárodní konvence o občanských a politických právech a mezinárodní konvence o hospodářských, sociálních a kulturních právech staly součástí československého domácího právního řádu, všechny tyto závazky jsou československou vládou a jejími orgány trvale porušovány a lidská i občanská práva a základní svobody československých občanů jsou v Československu neustále potlačovány. V rezoluci Společnosti se zdůrazňuje, že československé hnutí občanské iniciativy, Charta 77, nežádá od československé vlády nic víc, než aby plnila své ústavní povinnosti a mezinárodní závazky ve věci lidských práv a svobod. Charta se přitom setkala s perzekucí ze strany státní moci, s perzekucí, jež dnes nemá v Evropě obdoby, a jež přivedla mnohé signatáře Charty do vězení, ke ztrátě zaměstnání, k hrubé sociální diskriminaci osobní i rodinné, a do nedobrovolného exilu. Podobně se v rezoluci hovoří o členech Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných.

Účastníci desátého sjezdu SVU proto apelují na všechny signatáře závěrečného aktu helsinské konference, aby se na zasedání v Madridu zabývali otázkou porušování tohoto dokumentu v Československu; aby odsoudili porušování lidských a občanských práv a základních svobod v Československu, aby naléhali na československou vládu a trvali na jejich ochraně; a aby povzbudili

Kam letos na vánoce i mimo sezónu? Kam jít, než ke krajanům z Hodonína na motel na slunné Floridě! Majitelé Jan, Marie a Raдек Kučerovi se o Vás dobře postarají, že se budete cítit jako doma.. Adresa: CROFT VILLAS MOTEL, 1020 N.E. Victoria Park Rd., FORT LAUDERDALE, Fla. 33304, USA. Reservace na tel.čísle: /305/ 525-1146. Barevná TV, vyhrazené koupaliště, ovocné stromy, květiny, pěkně vydržovaný motel. Krajan Kučera zařídí půjčení auta a odvoz z letiště. Napište si o ceník! Doporučujeme!

a podpořili usilí všech Čechů a Slováků, oddaných zásadám lidské svobody, a pracujícím v těžkých podmínkách soudobého Československa za lidská a občanská práva. Tolik rezoluce, k níž se připojily mnohé další československé kulturní, sociální a politické organizace v zahraničí.

V sobotu měla podle slov profesora Ivana Svitáka z univerzity v kalifornském Chicu nejvyšší úroveň přednáška katolického kněze, profesora lateránské univerzity v Římě, dr. Karla Skalického, "O náboženství v moderním světě". Prof. Skalický ukázal, jak v konfliktech moderního světa náboženství neztrácí, ale naopak získává na důležitosti, což se projevuje ve všeobecném oživení nejrůznějších náboženských tradic světa. Toto oživení Skalický považuje z jedné strany za velice pozitivní jev, ale na druhé straně poukazoval i na negativní aspekt tohoto fenomenu, který spočívá v napětích, rodících se ze setkávání různých náboženství. Prof. Skalický pak nastínil postoj katolické církve k tomuto rostoucímu náboženskému pluralismu naší doby. Poukázal na důležitost II. Vatikánského koncilu, který se poprvé v historii církve a koncilů touto otázkou výslovně zabýval. Postoj koncilu k nekřesťanským náboženstvím se opírá o starou tradici církevních otců, kteří viděli i v jiných kulturách a náboženstvích "roztroušená semena" Božího Slova a odlesky Boží Pravdy. Tento otevřený postoj vůči jiným náboženstvím — (k islámu, buddhismu, hinduismu a mnoha dalším) — se pak prohlubuje ještě v první encyklice nynějšího papeže Jana Pavla II., "Vykupitel člověka", v níž papež výslovně říká, že náboženství jsou velkolepým bohatstvím lidského ducha a odlesky jedné Pravdy. Boží Duch — podle Jana Pavla II. působí i ve stoupencích jiných náboženství mimo viditelné hranice mystického Těla Kristova, takže všichni různými cestami putují ke stejnému cíli.

Vysokou kvalitu měly také pódiové diskuse o hnutí občanské iniciativy v Československu, Charta 77, a jejich důsledcích, a přednášky o nových objevech ve výzkumu rakoviny.

Dokončení na str. 7.

NAŠI VE SVOBODNÉM SVĚTĚ

Náš čtenář J. Škarda z Anglie navštíví koncem t.r. Kalifornii. — Významný člen Obce legionářské a Sokola v Austrálii L. Březný navštívil čs. kom. konsulat v Sydney. Plk. J. Novák a jini nám napsali, že jednání s čs. kom. diplomaty je neslučitelné s členstvím v obou zmíněných organizacích. — Také švýcarský "Magazín" za redakce V. Škutiny věnoval pozornost 40. výročí bojů čs. letců v Bitvě o Anglii. Článek s mnoha fotografiemi věnuje pozornost také 312. a 313. čs. stíhací peruti. První velitel major let. Ján Ambuš, druhý kpt. let. Josef Jaška. Rovněž "Londýnské Listy" ve svém říjnovém čísle přinesly článek "Naše Bitva o Británii!" — Svaz čs. spolků ve Švýcarsku uspořádal v Bernu 6.9. "Den uprchlíků" s dobrým úspěchem. — Oblíbeným cílem letních dovolených našich ze Švýcarska se stal ostrov Elba. Sejde se tam obvykle asi 60 krajanů. — Dr. B. Syrový se z N. Yorku přestěhoval do N. Miami, Florida. — European Liaison Group v Londýně v Anglii, která sdružuje zástupce 14ti Sověty okupovaných zemí, vydal obsažné Memorandum k madridským jednáním. — Novým předsedou newyorské organizace Národního svazu českých katolíků se stal prof. Z. Rutar, který před lety žil v Torontě. — Ústředí Čs. Sokolstva v zahraničí vydalo k 90. narozeninám známé sokolské pracovnice Marie Provazníkové její podrobný životopis. Jako náčelnice ČOS vedla 3 slavné Sokolské slety v Praze. Článek napsal dnešní starosta čs. Sokolů v zahraničí Jan Waldauf. — Na 500 amerických vědců, včetně našeho dr. Kalvody, se ve volební presidentské kampani jednoznačně vyslovilo pro R. Reagana. — Předsedkyně Národní Rady žen svob. Československa paní B. Pápanková byla pres. Carterem jmenována do americké delegace pro Madrid. Mluví plynule španělsky a přes svých 80 let je velmi čilá. — L. Drobílková z Newark, N.J. vytkla "Národní Politice", že za zakladatele ČSR označila TGM, Štefánika, Kramáře a Rašína, nikoliv dr. Edvarda Beneše. — Ústředí Čs. Sokolstva v zahraničí vypsal Soutěž na plakát a odznak V. Jubilejního Sletu ve Vídni v r. 82. Lhůta pro podání návrhů je do 15.1.81. Soutěžní podmínky zašleme na požádání zdarma. — Sokol Stockholm zvolil nový výbor: starosta O. Telichovič, pokladník P. Dubovan, jednatelka L. Koppová, náčelník M. Váňa, člen výboru A. Šíma. — Nálepky a tašky V. Jub. Sletu jsou k dostání na adrese: F. Sion, Postfach 19, 1152 Wien. — Poskytnete také informace o Zimních Sletech hrách v Rakousku v únoru 81.

Dělali naše i světové dějiny

VIDEŇSKÉ SVOBODNÉ LISTY

X. celosvětový sjezd SVU

Dokončení se str. 6.

Nedávno se v Kanadě dožil devadesátí roků muž, který byl významným činitelem československého odboje za první i druhé světové války: velvyslanec Jaroslav Sejnoha. Vždy usku- tečoval pokyny T. G. Masaryka a dr. Edvarda Beneše a nechyběl nikde, kde se rozhodovalo o osudech našeho národa. Jaroslav Sejnoha je bývalý žák Akademie výtvarných umění v Praze, absolvent francouzské vojenské školy, pařížské školy politických věd, kapitán 21. pluku legii, nositel vojenských vyznamenání z první a druhé světové války, medaile města Darney a cizích řádů. Byl třicet let nepřetržitě v diplomatických službách Československé republiky, publicista, bývalý člen Rady svobodného Československa, bývalý šéf protokolu, hrál velmi důležitou politickou a administrativní roli. Co nám dnes říká tento muž na prahu věčnosti? Čtème pozorně:

T. G. Masaryk a dr. E. Beneš s legionáři, věrnými spolupracovníky i s domácím odbojem dělali dějiny naše a dílem i světové.

První náš odboj nebyl snadným. Byli jsme téměř neznámí a svět si nedovedl představit Evropu bez Rakousko-Uherska. Ale měli jsme v cizině vynikající vůdce, utvořili jsme poměrně velikou dobrovolnou armádu a celý odboj byl prodchnut neustranným a nesobeckým nadšením. Celkem jsme mnoho neriskovali — kromě svých životů, majetků a návratu — protože v pravdě jsme politicky nic neměli a svých zahraničních odbojem jsme národ doma ani příliš nezatežovali. Druhý odboj byl nesnadnější z mnoha důvodů: Byli jsme sice již známi, měli jsme svůj stát, který býval dáván za vzor a najednou se celá stavba zřítila hrozcí, že pod svými troskami udusí viru v právo, spravedlnost a národní kredo, že pravda zvítězí.

Svět nechtěl ani slyšet, že obětováním Československa nebude mír zachráněn, že mír je nedělitelný. Nechtěl vzít na vědomost v době mnichovské — jakož i později, že rozdělením Evropy na dvě zájmové oblasti, — asi Mnichovem dostatečně nepoučen — že již Bedřich II., Napoleon, Moltke a Bismarck věděli, že je pánem Evropy kdo pánem Čech, jak moudře určil slavný S. Charléty.

Ani T. G. Masaryk ani dr. E. Beneš nezavinili, že svět zradil myšlenky, pro které byla vedena první světová válka. V rozhodné chvíli jsme byli odzbrojeni těmi, s jejichž pomocí jsme oprávněně počítali. Nikdy jsem neslyšel od presidenta vyslovit slovo zrada, ale několikrát řekl, že zůstává nejasné, proč nás včas neinformovali, jestliže nebyli schopni přijíti na pomoc. Mnichovem jsme byli zasaženi téměř smrtelně. Nežoufat, povstat, dále budovat z trosk bylo úkolem nadlidským, ale mučený národ se bolestí zocelil, posilován vědomím, že president, věrný svého „nikdy nezahodit flintu do žita, i když už není v ní ani jediný náboj“, opět pracuje pro nás v zahraničí. Dr. Beneš opět posilovalo, když mu docházely z domova četné dopisy a vzkazy důvěry a oddanosti, od dr. Ladislava Rašina a jiných, když obdržel manifest podepsaný několika sty vzdělanci, že věrní zůstanou a s násilným stavem se nikdy nesmíří.

Měli jsme takto v zahraničí opět vynikajícího vůdce, byl neokamžitě cizinou uznaný. Je ovšem pochopitelné, že těm, kteří nesou odpovědnost za Mnichov a kteří ještě byli v čele vlád nemohlo být příjemno sejit se s dr. Benešem, s tím živým svědomím jejich mnichovského omylu. Ale jednota čs. exulantů, tehdy nezaplacená stranictvím a osobními nároky, přispěla prosadit Benešovu vůdčivost. Jako kolem symbolu, kolem osudově předurčeného vůdce, sdružili se kolem něho exulanti různých povolání a vyznání, od staršího kněze — předsedy vlády — po horníka a vojáka, diplomaty, poslance a jiné, mnoho z nich legionáři z první světové války. Národní sjednocenost, domácí i zahraniční, usnadnila výsostný úkol naší zahraniční politiky — oddělení Mnichova. Spojenci potvrdili, že uznávají panovníky a presidenty republik ve vyhnanství včetně dr. E. Beneše za hlavy států, uznali naši zahraniční vládu, Francie dovolila naši řádnou mobilizaci Čechoslováků na francouzské půdě, obdrželi jsme závažná ujištění, že osvobozená vlast bude v hranicích předmnichovských.

První světová válka skončila slavně, snad hlavně proto, že měla na štítě hesla duchovní: odstranění feudalismu a sebeurčení národů. Druhá byla z tohoto hlediska chudší. Říkali jsme sice, že musíme porazit nemravný fašismus a nacismus, ale ještě častěji, společně se Spojenci, že zvítězíme, poněvadž jsme silnější. Za prvního odboje se mohlo i improvizovat. Za druhého byla odpovědnost větší. Bylo nutno přihlížet k ústavě, zákonům i mezinárodním závazkům první republiky, brát zřetel na situaci doma a všechno přizpůsobovat vývoji měnící se mezinárodní situace.

Mnichovský duch však nicméně nezmišl a zavedl svět, možná i osudově, od extrémů fašisticko-nacistického k extrémům k ujednáním jaltským, po kterých prohlásil sám Churchill v britské sněmovně: „Neznám žádnou vládu, která dodržuje svoje závazky solidněji — i když je to k její škodě — nežli vláda ruská.“ A dne 2. dubna 1944 při svém projevu o postupujícím vítězícím sovětském vojsku: „Ruské armády stojí nyní před branami Varšavy, přinášejí osvobození Polsku a nabízejí Polákům svrchovanost, svobodu, nezávislost“. O Rooseveltovi, s mnohem větší vinou, lépe se zdvořilosti pomlčet. Ze Američanů Rooseveltova politického poradce pro střední Evropu dala později na léta do žaláře, když odhalili, že byl v cizích službách, tím napravili tragickou politickou chybu a neštěstí, které si náš národ nezasloužil.

Mnoho takových okolností není známo nebo jsou i zlovlně opomíjeny, po mnoha letech, různými emigranty i rádoby historickými spisovateli a pisateli článků nebo i brožurkách vydaných třeba i za osobní „Paměti“. Někteří také zamlčují, že dr. E. Beneš jel do Moskvy teprve po schůzi a jednání Churchill a Roosevelta se Stalinem, kterým předcházela i o několik týdnů starší moskevská konference a dohoda zahraničních ministrů Edena a Hulla s Molotovem. Když Stalin, v březnu 1945 v Moskvě, za svého pozdravného přípitku zdůrazňoval slovanskou přátelskou družnost prohlásiv že touto nemíní, že by všechny slovanské národy měly snad zařizovat svůj život podle sovětského vzoru, nýbrž, že každý má při tom i po svém žít, čemuž prý svět nevěří — tu se v rozhodné chvíli naklonil k dr. Benešovi a řekl nahlas: „A vy také ne, ale uvidíte!“

Ti, kteří zahraniční odboj ještě nezačal a asi už ani nebude a to hlavně pro mezinárodní velmocenskou politiku, která otřoubila i studenou válku, ovšem potichouku a odboje s určitostí nedovoluje a netrpí nejen nám, ale i jiným. Skutečný odboj nebyl zahájen i pro naše vlastní přičiny. Nebylo a ani doposud není řádně pochopeno, že zahraniční odboj je politika zahraniční a ne domácí stranická. Archeické vnitropolitické rovnění, dále hledání vinníka na naší straně i když viny není, pláč nad roztrháním rodin a nad ztrátou majetku, atd., přivádějí souhrně do nervové vyčinnosti emigrantů. Vyčerpalo mnoho dobré energie.

Úkol exilů?

Ne počet míst v Radě pro tu nebo onu nebožku stranu: ne stotisíce členů v SVU; ne opatření při mravní podpoře intelektuálů doma, ale státně připojení se k celonárodnímu zápasu, pokorný návrat k masarykovskému humanismu a hlavně: skutečné oddělení Mnichova a odvolání dalekosáhlého Teheránu a Jalty.

Věřím v dobrého genia našeho lidu a věřím v krásnou budoucnost naší dráhe republiky. V toho genia svého národa věřím hluboce. Nikdo již na dlouho nezabráni i když lze ovšem násilím oddělit, aby, tak jako před staletími a za první republiky, opět bylo hradčanským majákem šířením po střední Evropě světlo ideálů lidství...

Na sjezdu bylo také zvoleno nové předsednictvo Společnosti pro vědy a umění. Novým předsedou je profesor antropologie Yaleovy univerzity, Jaroslav Pospíšil. Místopředsedy jsou profesor Jiří Nehněvaš z pittsburské univerzity, doktor Karel Absolon z univerzity v Illinois, profesor arizonské univerzity, Petr Toma, inženýr Milan Getting z Pittsburgu, a profesor jazyků na Brownově univerzitě v Rhode Islandu, Henry Kučera. Novou generální tajemnicí SVU je paní Blanka Glossová z Washingtonu, pokladníkem pan Frank Marlow, a ve výboru je dalších 30 osob.

Na sjezdu byli poctěni tituly zakládajících či čestných členů Společnosti její zasloužilí členové. Čestným členem Společnosti se stal její někdejší předseda, doktor Miloslav Rechci, zakládající člen prof. literatury Rudolf Šturm, básník a redaktor Jiří Škvor, hudební režisérka a zpěvačka, Lída Brodenová, hlavní organizátoři washingtonského sjezdu, manželé Roycovi, a nedávno zesnulý přední český teolog, monsieur Alexander Heidler.

O záslužné práci Společnosti pro vědy a umění pro československou kulturu ve svobodném světě dnes už nikdo nepochybuje. Je to vynikající organizace výchovná, literární a umělecká, a má — jak to řekl odstupující předseda Společnosti, profesor Jan Triska ze Stanfordské univerzity v Kalifornii, plnou podporu všech, kterým záleží na udržení a rozvoji svobodné československé kultury. Svcu plnou podporu ji dal i dnes již pražský arcibiskup a kardinál Beran, když v dubnu r. 1966 navštívil naše krajská střediska v USA a v Kanadě.

Činnost Společnosti se podle stanov obrací k podpoře a koordinování vzdělávacích, vědeckých, literárních a uměleckých snah českých a slovenských

ZELENEJŠÍ

V 57. čísle českého časopisu Svědectví, který vydává v Paříži Pavel Tigríd, je zveřejněna historická práce, pojednávající o vysídlení německého obyvatelstva z Československa po druhé světové válce. Článek, psaný slovensky, je podepsán DANUBIUS, což má být pseudonym bratislavského historika.

LOEBL, Eugen. Trýsní svědomí. Toronto. Nové vydavatelství 1978. 236 stran. Kart. 18,-. Kniha vyšla i anglicky (My Mind on Trial) a německy (Die Aussage). Autor byl zatčen v 1949, odsouzen v politických procesech doživotně. Kniha je vzpomínkou na toto období (podobně jako Londonova Daznani, které je stále k dostání v němčině pod názvem Ich gestehe nebo kniha Josefa Slanského Bericht über meinen Mann).

Přečan, Vilém (ed.): *Akte und Charta 77*. Věhř dokumentů a textů. Opus bonum, München 1980. Index. Kola (edice Doba) č. 71. 320 stran. DM 25,-.

vzdělanec v zahraničí. Během doby se však základní koncept SVU rozšířil v tom smyslu, že organizace je otevřena všem intelektuálům bez rozdílu národnosti, pokud mají opravdový zájem o rozvíjení československé kultury. Od samého počátku si Společnost podržela nepolitický charakter. Její členové jsou však samozřejmě v opozici proti jakékoli totalitní ideologii, pravé i levé, protože si jsou vědomi, že kultura a svoboda jsou neodlučitelné.

PAVEL PECHÁČEK

Dodatečně nám SVU poslala tuto zprávu:

Sjezd Československé Společnosti pro vědy a umění poslal blahopřejný telegram také guvernéř Ronald Reagan, budoucí americký prezident. Pozdravil účastníky kongresu a uvedl, že činnost SVU je příkladná, protože propaguje a zachovává kulturu Čechů a Slováků v USA. Svými publikacemi, sjezdy a jinou činností SVU zajistila, že z nashromážděných tradic českého a slovenského národa bude dále vycházet to nejlepší z jejich talentu a intelektuálních schopností.

V závěru telegramu poslal Ronald Reagan SVU přání dalších úspěchů jménem svým i své ženy Nancy.

ZELENEJŠÍ

HODNA ZVLÁŠTNÍHO DOPORUČENÍ je tentokrát nepochybně Frolikova kniha „Spion výpověď“ (Index), nikoli „velká literární, ale ve své síhlosti věcnosti ať ošesná dokumentace faktů. Znamenitý doplněk k memoárovým pracím Oty Hory a Zdeňka Mlynáře. Prominentní zpravodajský distojník Josef Frolik, který přišel k Američanům v roce 1969, otevřel tokující průhledy do orwellovského podsvětí československé politiky. Předimenzovaný aparát StB a rozvědky se již dávno vymkl kontrole. Je uprké, upadnout do moci politického protivníka. Zcela nesnesitelné však je, být vydán kriminálnímu gangu v cizích službách. Všece zajímavé a nesporně poučné jsou pasáže o „ofenzivních akcích“ komunistické rozvědky proti exilu

/Máme na skladě a dodáme za \$ 10:31./

Spolková vláda o ČSSR

VLÁDA SPOLKOVÉ REPUBLIKY pokládá pronásledování signatářů Charty 77 v Československu za neslučitelné se závkazy, které na sebe vzaly všechny státy, jež podepsaly Závěrečný akt v Helsinkách. Západoněmecká vláda vyjádřila opětovně své obavy z dnešního vývoje — zcela nepokojně také oproti vládě ČSSR — a bude pečlivě zkoumat svoji reakci na další ztížení perzekucí. Prohlásila to v odpovědi na parlamentní interpelaci státní ministryně v bonnském ministerstvu zahraničí, dr. Hamm-Bucherová.

3:50 POEZIE
ANTHOLOGY OF CZECH POETRY
Dvojazyčný sborník české poezie od nejstarší doby až do počátku moderny.
Objednávky posílejte na Michigan Slavic Publications, MLB, University of Michigan, Ann Arbor, Michigan 48109 s šekem na University of Michigan, Department of Slavic Langs. and Lits., 3040 Modern Languages Building, The University of Michigan, Ann Arbor, Mich. 48109.
100 ilustrací!

WINZE'S
MEAT MARKET
ILJA ŠANDA

Čerstvé domácí a evropské uzeniny.
307 Roncesvalles Ave., Toronto.
Tel.: 533-5165

Ze života krajanů

a exulantů

Náš obrázek zachycuje hokejový tým "URAGAN TORONTO" v zimní sezóně 1980-81. Klečící zleva: Dašek, Urban, Kalina, Macháček, Novák, Rakovský, Zima, Sypták a Chadima. Stojící zleva: Bělohávek, "Špindíra", Sypták, Škubník, Bílek, Semánek, Dubský, Turek, Federko, Heran a Pokorný. Hráči týmu děkují touto cestou všem, kteří je hmotně i morálně podpořili. Bez jejich pomoci by mužstvo nikdy nedosáhlo tak dobrých výsledků. Zvláštní dík zasluhují tito jednotlivci: p. Miloslav Zlámal s paní, Václav Žák, p. Ivan Černý s paní, Ludvík Fiala, Prague Meat Products, Dr. Eva Kalinová, Beverley Auto Body, Hunter's Koliba, Robert Lang Insurance a Camden Auto Repairs. Klub touto cestou obrací se na další přátele a příznivce hokejového sportu, kteří by chtěli klubu "URAGAN TORONTO" jakkoliv pomoci, aby volali tel. čísla: 767-9158 nebo 653-4176. /Frank Heran, President klubu./

FEJETON

Rozhovor ve vlaku

Našinci v daleké cizině, kteří většinou sledují události doma jen zcela nepravděpodobně, jsou vědecky překvapeni, když se dozvědí, jak se něco po všech těch letech nezměnilo.

Ve vlaku do Bostonu jsem se nedávno sešel s krajanem Peškem, který mi v roce 1967, ještě jako redaktorovi "Rudého práva", zaplatil laskavé večeri v našem pavilonu na Světové výstavě v Montrealu.

Zaplatil tenkrát také za Miloslava Patku, který tam byl za československý rozhlas. Večer stala i s nápoji skoro 400 dolarů, což byl tehdy náš měsíční plat, který jsem s Patkem od Strany a Vlády pobíral. Pan Pešek namí přivítání říkal: "Jen žerte, kluci komunistické, dyk ja věděl vaši Stranu za všechno".

Pan Pešek dostudoval v roce 1948 v Praze architekturu, hned nato utekl přes kopečky, vyženil milion dolarů a za dvacet let z toho udělal nejmenší pamětník tolik. Když v čs. pavilonu v Montrealu připjel na zahradě Rudolfa Slanského, vrchní číšník, nadšeně mluvil: "Povaha, skoro omlel".

Pan Pešek totiž tenkrát nevěděl o roce 1952 a mohl pro změnu nevědět skoro nic o normalizaci, neboť se zastavil u roku 1968.

"A kde je Patka?" - zeptal se mne tedy letos v červnu u baru ve vlaku do Bostonu, když kamisi odesel pohlednou devatenáctku, se kterou cestoval pro větší pohodlí. Ano, pan Pešek si myslí, že opět, jako v roce 1967, cestuji s Miloslavem Patkem a že dostal oba, obdivné řečeno, zprávy: zpívá mi, okolnost dosti zajímavá uvážíme-li, že mezi rokem 1967 a 1980 jsme měli řadu náhod.

Když se dozvěděl o osudu vyhozeného, s nímž kdysi chodil do gymnasia, vykládal mi pan Pešek, proč jsem se ho jako soudruh soudruha nezapomněl.

"Máte víc držet pohromadě, vy komunisti", řekl mi. "Podívejte se, jak vás je málo a jak vás nikdo nemá rád. A vy furt blbnete s těmi prověrkami, pořád někoho vylučujete, a ruku na srdce..." dodal skoro jako úvodník z mého bývalého ústředního orgánu: "prospěvá to snad věci socialismu?".

Musel jsem uznat, že má v podstatě pravdu, avšak namítl jsem, že smysluplné prověrky ani tak nemají prospěch shora uvedeného společenského řádu jako spíše zachování vedoucích soudruhů ve funkci. To napak uznal pan Pešek, objednal čtyři koflíky a prý: "Z hlediska spořádaných poměrů v mezinárodním úvěrovém systému jsou ovšem vedoucí soudruzi podstatou socialisty. To máte jako se šejkem v Omanu".

Pak jsme se vrátili k Miloslavu Patkovi, který nejspíše v té době shradil hony v Rubštepu a divil se, proč na něho přišla škvarka.

Vysvětlil jsem panu Peškovi, že Patka mne přímo prošel abych se ho nezapomněl, když ho vyhozovali v roce 1970, protože bych mne jen přázel, když mne jako nepřítele lidu sebrali mezinárodní výborští listek na Ploučnici v České Lince.

Čekal jsem, že pan Pešek se v této souvislosti bude divit, kde se vzal v Ploučnici rybník, ale místo toho se zeptal, jestli má dosud Miloslav Patka, svého anděla, jak přemluvil Ferda. Řekl jsem po pravdě, že neví, ale ještě v roce 1975 byl Ferda, známý spisovatel, jedním členem rodiny, který nebyl vyloučen ze žánru organů.

Teprve v této zajímavé souvislosti se mne pan Pešek zeptal: "Snad vy taky nejste vyhozený?"

Až do té chvíle si myslel, že ještě v roce 1980 cestuji do Bostonu v režii soudruha Svestky, Jan nebláhným tažením, rychle se popadl po osudu několika dalších společných známých, a nichž si myslel, že dostal řádně plán příspěvků, a když se dozvěděl, že jsou všichni vyhozeni, zvolal velmi smutně: "Už nemám žádný známý komuniste".

Pak dodal sklamane: "Taky jsem slyšel, že Gottwald umřel. Zapotocký umřel. Novotný umřel, kdo tam teď vlastně vládne?"

Vysvětlil jsem mu princip napojení na Milovce a do Dejvic a abych ho potěšil, řekl jsem mu, že teď máme Husáka, Běláka a Strougalu.

"To už nem oml.", řekl však pan Pešek. "To za mých mladech let všichni komunistové jezdili zadarmo kopat tihl a zprávy: Vylučme si rukavy! No jasně, este teď zpívají, když tam mají toho Soukala s Fukem".

Připustil jsem, že už nezpívají, zvláště ne zadarmo, ale raději jsem se nepokoušel mluvit o vyloučení. Léty zastaralá vlastenecká hrůza mi jen velice poznamenala: "Všichni tři jsou doktoři. Doktor Bělák, doktor Strougal, doktor Husák, a taky jeden inženýr, přemýšlejte se myslím Hůl".

treálu Stanislav Vychytil. --V Rawdon, Que. zemřel v autonehodě Frank Musál, 73. --Fotb. klub Slávia London jde od úspěchu k úspěchu. Informace: MUDr. Ant. Celerin, 681-7575. --Býv. redaktor krajanského "Zpravodaje" J. Klinka píše z Victoria, B.C.: "Blahopřeji k vylepšení "K. Listů", jednomu z nejužitečnějších a nejinformovanějších zpravodajství, jež mají čs. exulanti k dispozici už po tolik let."

Neudělala to na měho dojem. Dopil koflík a řekl:

"Vidíte, doktoři, ale zpívat se už nezpívá".

Devatenáctka se vrátila, ale pan Pešek ji nevěnoval pozornost. Běl pomohl v dějinách.

"Ale Strana je furt?" - zeptal se.

"Jmenuje se to tak", připustil jsem.

"A sjezd to občas má?" - ptal se dále.

"Pakud vám, má. Dokonce slavně. Napřevrok bude šestnáctý".

"A vědecky tam znova volej ty samý vedoucí soudruhy?" - poťad ještě se ptal pan Pešek.

"Vědecky", musel jsem potvrdit.

"Jednomyslně?"

"Jednomyslně".

"Tak to mě uklidňuje", dodal pan Pešek. "Víte, ja jmu tam prodávám slaboproudou techniku a z hlediska tvůrčí to rad vidím, že tam je furt stejná generální linie, a když třeba je tam na příklad mň maso".

Měl jsem ten dojem, že skoro přesně udeřel nedávno v Čechách jeden ukrajinský turista, ale neměl jsem už příležitost. Víck dojel do Bostonu. Pan Pešek položil levou ruku na pravou za břišní polovinu své sekerny, pravou ruku mi podal a řekl: "Tak pozdravuje Patka a mne si z toho nedělejte. Tady je také stánda".

I v tomto ohledu, myslím, měl pravdu.

Z římských "Listů", JIRI HOCHMAN

--Při loupežném přepadení svého domu přišel v Torontě o život Zdeněk Hájek. --Býv. letec L. Brumovský žije v Surrey, B.C. --Znameníť krajanský pohostinský podnik v Lindsay, Ont. "The Coach House", 19 Cambridge St. S., má tel. č. 324-1752. --V Ottawě, Ont. se usadil Chartista Aleš Březina. --Ont. Welcome House obstarává překlady zdarma: 454 University Ave., Toronto.

ORGANIZUJEME PRICESTOVANIE Vašich príbuzných z Československa

a zariadíme Vám cestu na stretnutie sa s príbuznými v Maďarsku, Rumunsku a Bulharsku. -- Vybarujeme aj zájazdy na juh -- Florida, atď, ako aj na ostrovy.

Zmenáreň cudzích valút
Založené 1951. Majiteľ Harry HEITLER
COMPUTERISED RESERVATION

WORLD TRAVEL SERVICE Limited
258 College St. (roh Spadina)
Toronto, Ontario M5T 1R7 / Telephone 979-2171

JEDNOU VĚTOU

Předsedou nové odbočky ČS-NS v London, Ont., byl zvolen inž. H. Komárek, tel. 681-0674. Ve výboru jsou profesoři Jar. Havelka a Kymlička. --Továrník Thomas J. Baťa nám poděkoval za článek, který jsme přinesli v posledním čísle "K.L.". --Peknou gratulaci k tištěnému "K.L." jsme dostali také od L. Koldinského z Kentville, NS. Měl doma továrnu Koldi-Petosa v Heřm. Městci. --Věčně usměvavý dr. Ladislav Urban oslavil "70".

STAVBY A OPRAVY

(Chaty - Domy - Továrny)
Veškeré zednické, malířské, truhlářské a instalaterské práce.
Provádíme opravy a přestavby starých domů.

Modernizujeme kuchyně a koupelny.
Úpravy a zakládání parků a zahrad.

Frank Heran
Tel. (416) 653-4176

